મણિભાઈ પ્રજાપતિ :
વાઙ્મયસૂચિ

સંપાદક
ડૉ. ભગવતી પ્રજાપતિ
ડૉ. ફાલ્ગુની પ્રજાપતિ
ડૉ. ઊર્જિતા પટેલ

ગુજરાત ગ્રંથાલય સેવા સંઘ
અમદાવાદ

વાંચનયાત્રા મારી વિચારયાત્રાને સળી કરે છે. મને એવું સતત લાગે છે કે માણસે એક કિલોગ્રામ વાંચવું જોઈએ અને એક ટન જેટલું ચિંતન કરવું જોઈએ. વાચન મારું વ્યસન નથી. વાચન મારી ઉપાસના છે. કવિ સુરેશ દલાલને એક પત્રમાં મેં લખેલું શબ્દની ઉપાસના કરનાર માટે પુસ્તકાલય અને દેવાલય જુદાં નથી. પુસ્તકો મારી આંગળી ઝાલીને મને એક એવી સૃષ્ટિમાં લઈ જાય છે કે જ્યાં ક્ષિતિજથી ઓછી વિશાળતા ન ખપે. મને લાગે છે કે જ્યારે માણસ ખુલ્લા મનથી વિચારવાનું શરૂ કરે છે ત્યારે એ અનંતમાંથી માંડ એક વેંત છેટો હોય છે. મારી વાચનસૃષ્ટિનો અને વિચારસૃષ્ટિનો છેડો ત્યાં જ હોય, જ્યાં મારી ચેતનાનો અંત હોય.

ગુણવંત શાહ

*

માત્ર પુસ્તક-વાચનનો કશો અર્થ નથી, ખરું મહત્ત્વ તો જીવાતા જીવન સાથેના સંધાનનું છે. Read to live, not live to read. પરિણામે પુસ્તકોના સ્વાધ્યાયની સાથોસાથ વિચારશીલ વ્યકિત સ્વ-જીવનનું અધ્યયન કરતી હોય છે. માનવીના સંવેદનશીલ પરિઘને વિસ્તારવાની અને આનંદ અર્પવાની અમાપ શકિત પુસ્તકોમાં નિહિત છે. મનુષ્યના જીવનકલહને એના ચિત્તમાંથી દૂર કરીને આનંદમાં રમમાણ કરાવવાની ભારોભાર શકિત ઉત્તમ પુસ્તકોમાં પડેલી છે અને તેથી ઉત્તમ સાહિત્યનું જેટલી વાર દોહન કરીએ તેટલી વાર પ્રાપ્તિ અને આનંદ અનેકઘણા-અનેક રીતે બેવડાતા હોય છે.

પ્રીતિ શાહ

મણિભાઈ પ્રજાપતિ : વાઙ્મયસૂચિ

સંપાદક

ડૉ. ભગવતી પ્રજાપતિ

ડૉ. ફાલ્ગુની પ્રજાપતિ

ડૉ. ઊર્જિતા પટેલ

ગુજરાત ગ્રંથાલય સેવા સંઘ

અમદાવાદ 2021

Manibhai Prajapati : Vangmayasuchi =
Manibhai Prajapati : Bibliography
Ed. by Dr. Bhagvati Prajapati, Dr. Falguni Prajapati and Dr. Urjita Patel.
Pub by : Gujarat Granthalay Seva Sangh (C/o. Pankajbhai M. Bavishi, 5, Manish Society, Near Sundarnagar, Ankur Road, Naranpura, Ahmedabad-380013), 2021

પ્રથમ આવૃત્તિ : 2021

પ્રકાશક :
ગુજરાત ગ્રંથાલય સેવા સંઘ
C/o. પંકજભાઈ એમ. બાવિશી
૫, મનીષ સોસાયટી, સુંદરનગર પાસે,
અંકુર રોડ, નારણપુરા, અમદાવાદ-380013
મો. 9898031156
મો. 6351405727

મુદ્રક :
બાલારામ ઓફસેટ પ્રિન્ટર્સ
રવી એસ્ટેટ, દૂધેશ્વર, અમદાવાદ

આવકાર

આપણા 'ગુજરાત ગ્રંથાલય સેવા સંઘ' ના સદ્‌ગત પ્રમુખ શ્રી પ્રવીણભાઈ સી. શાહની સ્મૃતિમાં તેમના દ્વારા સંઘને પ્રદત્ત રૂપિયા એક લાખના દાનના વ્યાજની આવકમાંથી સંઘ દ્વારા **પી. સી. શાહ ચંદ્રક** પ્રસ્થાપિત કરવામાં આવ્યો છે. આ અન્વયે પ્રથમ ચંદ્રક ગૂજરાત વિદ્યાપીઠના સેવાનિવૃત્ત ગ્રંથાલયી સ્વ. કિરીટભાઈ ભાવસારને એનાયત કરવામાં આવ્યો હતો. આ યોજના અંતર્ગત બીજો ચંદ્રક આપણા અગ્રણી ગ્રંથાલયવિદ શ્રી મણિભાઈ પ્રજાપતિને એનાયત કરવાનું સંઘ દ્વારા નકકી કરવામાં આવ્યું છે. આ સંબંધી સમારોહના આયોજન સંદર્ભે ચર્ચા વિચારણા કરવા અમે સંઘના અને ગ્રંથાલય વ્યવસાયિકોના હિતેચ્છુ એવા પરમ શ્રદ્ધેય પદ્મશ્રી કુમારપાળ દેસાઈસાહેબની મુલાકાત લીધી હતી. તેમણે અમારી વિનંતીને ગ્રાહ્ય રાખીને આ સમારોહનું અધ્યક્ષપદ સ્વીકારવાની સાથે જ આ સમારોહ વિશ્વકોશ ટ્રસ્ટ ભવનમાં તા. ૫ ડિસેમ્બર, 2021ના રોજ આયોજન કરવા માટે અમને સ્નિગ્ધ સ્નેહભાવથી સામેથી પ્રસ્તાવ આપ્યો હતો. આવા ઉમદા સહયોગ માટે સંઘ તેમનો આભારી છે.

સમારોહ આયોજન સંબંધી વિચાર-વિમર્શ કરતાં તેમણે સૂચન કર્યું કે શ્રી પંકજભાઈ આપ જાણો જ છો કે શ્રી મણિભાઈએ પાટણ યુનિવર્સિટીમાં તેમના કાર્યકાળ દરમિયાન વૃત્તપત્ર 'ઉદીચ્ય' અને ત્યારબાદ કડી સર્વ વિશ્વવિદ્યાલયના વૃત્તપત્ર 'સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય-વૃત્ત'ના માધ્યમથી ગ્રંથસમીક્ષા અને અન્ય આનુષંગિક વિષય ક્ષેત્રોમાં સારું પ્રદાન કર્યું છે. આ ઉપરાંત તેમણે ગ્રંથાલય વિજ્ઞાન, વાઙ્મયસૂચિ, ગુજરાતી અને સંસ્કૃત સાહિત્ય, ઇતિહાસ અને સંસ્કૃતિ વગેરે વિશેના કેટલાક મહત્ત્વપૂર્ણ ગ્રંથોનું સંપાદન કર્યું છે. આ પ્રસંગે તેમના સાહિત્યની સૂચિ તૈયાર કરવામાં આવે તો વિદ્યાજગત લાભાન્વિત થશે. ગ્રંથાલયીઓ માટે પ્રેરણાસ્પદ કાર્ય બની રહેશે. તેમનું આ સૂચન અમને સ્પર્શી ગયું, જેની ફળશ્રુતિ સ્વરૂપે પ્રસ્તુત સૂચિ તૈયાર કરાવીને

આપશ્રીનાં કરકમલોમાં રજૂ કરી રહ્યા છીએ. આ સૂચિમાંથી પસાર થતાં હું ખરે જ પ્રભાવિત થયો છું. પદ્મશ્રી કુમારપાળભાઈનો આવા દૃષ્ટિપૂત સૂચન માટે આભાર માનવાની સાથે શ્રી મણિભાઈને આવા ગૌરવવંતા પ્રદાન બદલ અભિનંદન પાઠવું છું, અને અભિલાષા સેવું છું કે તેઓશ્રી આવાં મહિમાસંપન્ન કાર્યો દિનપ્રતિદિન વધુને વધુ માત્રમાં સંપન્ન કરતા રહે. આ સૂચિનાં સંપાદકોએ ફક્ત પાંચ દિવસોમાં આ સૂચિ સંપાદિત કરી આપી ને ગુરુઋણ ચૂકવવા યત્કિંચિત પ્રયાસ કર્યો છે, તેથી તેમના પ્રતિ આભારની લાગણી વ્યકત કરું છું.

આ સાથે જ ગર્વપૂર્વક ઉલ્લેખ કરવો રહ્યો કે ગ્રંથાલય વિજ્ઞાનક્ષેત્રે સ્વ. પ્રવીણભાઈ સાચા અર્થમાં ગુજરાતનું ગૌરવશિખર હતા. ગ્રંથાલય વૈજ્ઞાનિક તરીકે તેમણે દેશભરમાં ભારે ખ્યાતિ મેળવી હતી. તેમના સ્વાધ્યાયશીલ લેખો આપણને સંતર્પક દિશા-નિર્દેશ આપે તેવા સત્વશીલ છે. આ પૈકી પસંદગીના લેખો અને તેમના વિશેનાં સંસ્મરણો **"ગ્રંથાલોકવિહાર : સ્વ. પ્રવીણભાઈ શાહના લેખો અને સંસ્મરણોનો સંચય"** (2018) શીર્ષક હેઠળ સ્વ. પ્રવીણભાઈનાં પરિવારજનો અને સહૃદયી ગ્રંથાલય વ્યવસાયિકોના ઉમદા આર્થિક સહયોગથી 'ગુજરાત ગ્રંથાલય સંઘ' દ્વારા પ્રકાશિત કરીને તેમનું ઋણ ચુકવવા પ્રયાસ કર્યો છે. અસ્તુ.

અમદાવાદ
તા. 30 નવેમ્બર, 2021

પંકજભાઈ એમ. બાવિશી
પ્રમુખ,
ગુજરાત ગ્રંથાલય સેવા સંઘ

સરસ્વતીની ઉપાસના, સરસ્વતીની વાડીમાં વિહાર એ આ લોકમાં બ્રહ્મલોકનો અનુભવ કરાવે છે. એનો આનંદ અનુપમ, અસીમ છે, પરંતુ સ્મરણમાં રાખવાનું છે કે એનું ખરું પ્રયોજન જગતને છોડવામાં નહિ, પણ એને રસાન્તરમાં રસવામાં, નવીન દૃષ્ટિએ જોવામાં રહેલું છે.

આનંદશંકર ધ્રુવ

સંપાદકીય

શ્રી મણિભાઈ પ્રજાપતિસાહેબ અમારા શ્રદ્ધેય ગુરુવર્ય છે. હેમચંદ્રાચાર્ય ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટીના યુનિવર્સિટી લાઇબ્રેરિઅન અને ગ્રંથાલય અને માહિતી વિજ્ઞાન વિભાગના કો-ઓર્ડિનેટર તરીકેના તેમના કાર્યકાળ દરમિયાન અમને ગ્રંથાલય વિજ્ઞાનનો સ્નાતક અને અનુસ્નાતક કક્ષાનો અભ્યાસ કરવાની તક મળી હતી, જેનું અમારે મન ભારે ગૌરવ છે. આ ઉપરાંત તેમના માર્ગદર્શન હેઠળ અમે પીએચ.ડી.ની ડિગ્રી પણ મેળવી છે. એક વિદ્યાર્થીવત્સલ અધ્યાપક તથા સંવેદશીલ અને service oriented ગ્રંથાલયી તરીકે અમે તેમને જોયા છે. તેમના સર્જનથી અમે કંઈક અંશે પરિચિત ખરાં, પરંતુ આ સૂચિનું સંપાદન-સંકલન તૈયાર થયા બાદ અમે અનુભવ્યું કે અમારી માહિતી નજીવી હતી. અમે આભારી છીએ 'ગુજરાત ગ્રંથાલય સેવા સંઘ'ના પ્રમુખ શ્રી પંકજભાઈ બાવિશીના કે જેમણે અમને આ સૂચિ સંપાદન કરવાની તક પૂરી પાડી. આ સૂચિ ગણતરીના દિવસોમાં જ તૈયાર કરવામાં આવી હોવાથી રહી ગયેલી કેટલીક ક્ષતિઓ માટે અમે ક્ષમાપ્રાર્થી છીએ.

પ્રસ્તુત સૂચિ મુખ્યતઃ મૌલિક અને સંપાદિત પુસ્તકોનો વિભાગ, લેખ વિભાગ અને ગ્રંથસમીક્ષા વિભાગમાં અને આ પ્રત્યેક વિભાગને સંબંધિત પેટા વિષયો, જેમકે, ગ્રંથાલયશાસ્ત્ર, સંદર્ભગ્રંથો, ઇતિહાસ અને સંસ્કૃતિ, ગુજરાતી સાહિત્ય, સંસ્કૃત સાહિત્ય, હસ્તપ્રતવિદ્યા, વાઙ્મયસૂચિ, સારસ્વત વંદના વગેરેમાં વિભાજિત કરીને તૈયાર કરવામાં આવી છે. મુખ્યતઃ આ ત્રણ વિભાગો ઉપરાંત પણ કેટલાક આનુષંગિક વિભાગો પાડવામાં આવ્યા છે. અને છેલ્લે સુજ્ઞ ભાવકો તરફથી પ્રાપ્ત અભિપ્રાયો પૈકી કેટલાક અભિપ્રાયો અહીં નોંધ્યા છે.

અમને શ્રદ્ધા છે કે આ વાઙ્મયસૂચિ આપ સૌને ગમશે.

સંપાદકો

અનુક્રમ

1. મૌલિક પુસ્તકો 9
2. સંપાદિત પુસ્તકો 9
    2.1 ગ્રંથાલયશાસ્ત્ર
    2.2 ઇતિહાસ અને સંસ્કૃતિ
    2.3 ગુજરાતી સાહિત્ય
    2.4 સંસ્કૃત સાહિત્ય
    2.5 શિક્ષણ
    2.6 પત્રકારત્વ
    2.7 વાઙ્મયસૂચિ
3. સ્વાધ્યાય અને લોકભોગ્યલેખો 16
    3.1 ગ્રંથાલયશાસ્ત્ર, ગ્રંથસંસ્કૃતિ અને સંદર્ભગ્રંથો
    3.2 ઇતિહાસ અને સંસ્કૃતિ
    3.3 ગાંધીદર્શન
    3.4 શિક્ષણ અને ઉચ્ચશિક્ષણ
    3.5 શોધપ્રવિધિ
    3.6 સંસ્કૃત અને સંસ્કૃત સાહિત્ય
    3.7 હસ્તપ્રતવિદ્યા
    3.8 સારસ્વત વંદના
4. ગ્રંથસમીક્ષા 30
    4.1 વાઙ્મયસૂચિ
    4.2 શબ્દકોશ
    4.3 સાહિત્યકારકોશ
    4.4 આત્મકથા /જીવનચરિત્ર અને ચરિત્રસંગ્રહ
    4.5 ઇતિહાસ અને સંસ્કૃતિ
    4.6 ગાંધીસાહિત્ય
    4.7 ગ્રંથાલયશાસ્ત્ર અને વાચન
    4.8 ધર્મ અને દર્શન
        - જૈનધર્મ દર્શન
        - હિંદુધર્મ દર્શન

4.9 ભાષા-સાહિત્ય
- ગુજરાતી ભાષા અને સાહિત્ય
- બંગાળી સાહિત્ય
- સંસ્કૃત-પ્રાકૃત સાહિત્ય
- હિન્દી સાહિત્ય
4.10 લોકસાહિત્ય, ભવાઈ અને બારોટી સાહિત્ય
4.11 વ્યક્તિત્વ વિકાસ
4.12 શિક્ષણ
4.13 અન્ય વિષયો
4.14 સામયિકો અને પત્રકારત્વ
4.15 Books in English 48
- Autobiography etc.
- Education
- Gandhian Studies
- History
- Judiciary
- Library Science, Publishing
- Literature etc.
- Miscellenious Subjects
5. સામયિક સંપાદન 52
6. પરામર્શન 53
7. સાક્ષાત્કાર (Interview) 53
8. પીએચ.ડી. માર્ગદર્શન 53
9. કેટલાક અભિપ્રાયો 54

આપણી પ્રજાનાં અનેક અનિષ્ટોનું મૂળ કદાચ વિચારશૂન્યતામાં જડશે. વાચનના સમૂળગા અભાવમાંથી, અને ઘણીવાર યોગ્ય વાચનના અભાવમાંથી આવી વિચારશૂન્યતા પેદા થાય છે. ઉત્તમ સાહિત્ય લાગણીઓને સૂક્ષ્મ બનાવે છે. ધર્મબુદ્ધિને જાગ્રત કરે છે, હૃદયની વેદનાને તેજસ્વી કરે છે, સમભાવ કેળવે છે.

મહેન્દ્ર મેઘાણી

જીવનની સૌથી વિશિષ્ટ ઉપલબ્ધિ કઈ ? આનો વિચાર કરીએ તો એમ લાગે કે આ સીમિત જીવનને અસીમ આનંદનું એક વિકાસશીલ વરદાન પ્રાપ્ત થયું છે. આ વરદાન એટલે સદાના સાક્ષી એવાં સારાં ઉત્તમ અને પ્રેરણાદાયી પુસ્તકોનો સહવાસ. આ પુસ્તકો અલૌકિક સૃષ્ટિના આનંદથી માનસસૃષ્ટિને છલોછલ છલકાવતાં રહ્યાં. હૃદયવિદારક પરિસ્થિતિમાં આશાભર્યો આધાર આપ્યો છે. જીવનવિકાસની ઝંખનાને આ પુસ્તકોએ પ્રેરણા અને શ્રદ્ધાની દીવાદાંડી પૂરી પાડી. એણે જીવન અને જગતને જોવાની દૃષ્ટિ આપવાની સાથોસાથ સર્જકની આંતરચેતનાનો રસાત્મક સ્પર્શ કરાવ્યો.

કુમારપાળ દેસાઈ

*

પુસ્તકો આપણા ગુરુઓ હોય છે અને આપણા મિત્રો પણ ! પુસ્તકો આપણી બેટરી બની અંધકારમાં પગ માંડવાનો રસ્તો પણ બતાવી શકે અને આપણામાં શકિત પણ પૂરી-પ્રેરી શકે. ઉપલક દૃષ્ટિએ પુસ્તકો ભલે કાગળ-કલમના મેળ-ખેલરૂપ જણાય, તત્ત્વતઃ એ માનવમગજનો - એના સંવેદન ને વિચારતંત્રનો કાર્ડિયોગ્રામ - નકશો આપતા આલેખરૂપ જ હોય છે. એમાં માનવચિત્તનાં જાતભાતનાં સ્ફુરણોની અનોખી નકશી ઊતરેલી હોય છે. સારાં પુસ્તકો લખાય-સર્જાય એ માનવજાતનું પરમ સદ્ભાગ્ય, તો એમનું રસપૂર્વક વાંચન-મનન થયા કરે એ તો એથીયે ઊંચું-અદકેરું સદ્ભાગ્ય ! સંસ્કૃતમાં કહેવાય છે : 'सतां सदभिः संगः कथमपि हि पुण्येन भवति स।' આ રીતે સારાં પુસ્તકોની ઉપલબ્ધિ એમનો સંપર્ક પણ પુણ્ય હોય તો થાય ! જેમ યોગ્ય વખતે યોગ્ય મિત્ર-માર્ગદર્શક કે ગુરુ મળવો તેમ યોગ્ય વખતે યોગ્ય પુસ્તક મળવું કે ગ્રન્થ મળવો એ ઉત્તમ પ્રારબ્ધયોગ જ લેખાય !

ચન્દ્રકાન્ત શેઠ

1. મૌલિક પુસ્તકો

01 ગ્રંથસૌરભ. પાટણ : લેખક (એફ 1/6 હે. ઉ. ગુ. યુનિવર્સિટી સ્ટાફ ક્વાર્ટર્સ, યુનિવર્સિટી રોડ, પાટણ), 2005. 315 પૃ. માનવવિદ્યા અને સમાજવિદ્યા વિશેનાં 113 પુસ્તકોનો પરિચય/સમીક્ષા. પ્રાયઃ પાટણ યુનિવર્સિટીના પાક્ષિક વૃત્તપત્ર ઉદીચ્યમાં વર્ષ 1992-2004 દરમિયાન પ્રકાશિત.

* Manuscript Libraries in India : Problems and Perspectives. M. A. Dissertation. Loughborough University of Technology, (England), 1990 (Unpublished)

2. સંપાદિત પુસ્તકો

2.1 ગ્રંથાલયશાસ્ત્ર

02 ઉચ્ચ શિક્ષણમાં ગ્રંથાલયની ભૂમિકા (શ્રી પી.ટી. પટેલ ષષ્ટિપૂર્તિ અભિનંદન ગ્રંથ). સંપાદકો : મણિભાઈ પ્રજાપતિ, કિરણચંદ્ર પટેલ અને માનસિંહ ચૌધરી. પાટણ : અભિનંદન સમિતિ, 1998 xii + 122 પૃ. શ્રી પી. ટી. પટેલ વિશે 5 અને 16 લેખો શિક્ષણમાં ગ્રંથાલયની ભૂમિકા અને આનુષંગિક વિષય સંબંધી.

03 21મી સદીમાં ગ્રંથાલયોનું ભાવિ. સંપા. મણિભાઈ પ્રજાપતિ. અમદાવાદ : પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, 2003, 167 પૃ. પ્રસ્તુત વિષયક 18 લેખોનો સંચય.

04 ગ્રંથાલયશાસ્ત્રે શિવદર્શનમ્ : ડૉ. શિવદાનભાઈ એમ. ચારણ અભિવાદન ગ્રંથ, સંપા. મણિભાઈ પ્રજાપતિ. બાકરોલ : અભિવાદન સમિતિ, 2012, 12 + 572 પૃ. ડૉ. શિવદાનભાઈના જીવનવૃત્ત વિશે 7 લેખો ઉપરાંત ગ્રંથાલય વિજ્ઞાનનાં વિવિધ પાસાંઓ વિશે 80 લેખો સંગૃહીત છે. ખાસ તો ડૉ. ચારણના સમગ્ર કર્તૃત્વ અને તેમના માર્ગદર્શન હેઠળ પીએચ.ડી.ની ડિગ્રી એનાયત થયેલ શોધપ્રબંધો અને સંશોધકોની વિગતો સાથે.

05 ગ્રંથાલોકવિહાર : ગ્રંથાલય પથદર્શક સ્વ. પ્રવીણભાઈ શાહના લેખો અને સંસ્મરણોનો સંચય. સંપા. મણિભાઈ પ્રજાપતિ. અમદાવાદ : ગુજરાત ગ્રંથાલય સેવા સંઘ, 2018. xiv + 430 પૃ. + 16 આર્ટપ્લેટ્સ. ગ્રંથાલયશાસ્ત્રનાં વિવિધ પાસાંઓ વિશે પ્રવીણ શાહ કૃત 49 લેખો ઉપરાંત વાઙ્મયસૂચિ, 36 સંસ્મરણાત્મક લેખો અને 37 શોકસંદેશાઓ ગ્રંથસ્થ.

06 સંદર્ભગ્રંથો અને ગ્રંથસંસ્કૃતિ : શ્રી પ્રહ્લાદભાઈ ત્રિભોવનદાસ પટેલ અમૃતપર્વ અભિનંદન ગ્રંથ. સંપા. મણિભાઈ પ્રજાપતિ. નવી દિલ્હી : સ્ટાન્ડર્ડ પબ્લિશર્સ (ઇન્ડિયા), 2010. xii + 453 પૃ. સી. એન. કૉમર્સ કૉલેજ (વિસનગર)ના સેવાનિવૃત્ત ગ્રંથાલયીના જીવન વિશેના 8 લેખો ઉપરાંત વિવિધ સંદર્ભસ્રોતો, જેમ કે શબ્દકોશ, વિશ્વકોશ, વાઙ્મયસૂચિ, ગેઝેટિયર્સ વગેરે વિશેના 33 લેખો તેમજ ગ્રંથસંસ્કૃતિ વિશે નિરંજન ભગત, ભોળાભાઈ પટેલ વગેરેના 6 લેખો સમાવિષ્ટ.

07 એ.એ.સી.આર.-2 : ઇંદિરા ગાંધી નૅશનલ ઓપન યુનિવર્સિટીના બી. લિબ. એસસી કોર્સ મટિરિયલ્સનો ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી માટે અંગ્રેજીમાંથી ગુજરાતી અનુવાદ. અનુ : મણિભાઈ પ્રજાપતિ અને કનકબાળા જાની. અમદાવાદ : ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી. [ ].

08 સોલ - Soul સૉફ્ટવેર ફોર યુનિવર્સિટી લાઇબ્રેરિઝ : ઉપભોક્તા હાથ પુસ્તિકાનો ગુજરાતી અનુવાદ. અનુવાદક : મણિભાઈ પ્રજાપતિ અને કનકબાળા જાની. અમદાવાદ : ઇન્ફ્લિબનેટ, ઇન્ફ્લિબનેટ દ્વારા સોંપવામાં આવેલ અનુવાદ પ્રોજેક્ટ.

2.2. ઇતિહાસ અને સંસ્કૃતિ

09 પાટણની અસ્મિતા : ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદનું 41મું અધિવેશન સ્મરણિકા, તા. 29-30 ડિસેમ્બર, 2001. સંપા. મણિભાઈ પ્રજાપતિ, નવનીત શાહ વગેરે. પાટણ : ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટી, 2001. 8 + 175 પૃ. ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ, પરિષદ પ્રમુખ અને વિભાગીય અધ્યક્ષોના પરિચય ઉપરાંત પાટણના ઇતિહાસ અને સંસ્કૃતિ વિશેના 25 લેખો ગ્રંથસ્થ.

10 પાટણની શ્રી અને સંસ્કૃતિ : શ્રીમંત ફતેહસિંહ રાવ સાર્વજનિક પુસ્તકાલય : શતાબ્દી મહોત્સવ સ્મરણિકા, સ્વ. શાંતાબહેન કિલાચંદ તુતવાલા મહિલા પુસ્તકાલય ઉદ્‌ઘાટન. સંપા. મણિભાઈ પ્રજાપતિ અને મહેન્દ્ર ખમાર. પાટણ : શ્રીમંત ફતેહસિંહરાવ પુસ્તકાલય, 2000. 115 પૃ. ફતેહસિંહ રાવ પુસ્તકાલય, પાટણના ઇતિહાસ અને સંસ્કૃતિ સંબંધી 11 અભ્યાસપૂર્ણ લેખો સમાવિષ્ટ.

11 Glorious History and Culture of Anhilwad Patan. Patan : Prof. Mukundbhai. P. Brahmakshatriya Felicitation Volume.

Ed. by Manibhai Prajapati. Patan : Prof. Mukundbhai P. Brahmakshatriya Felicitation Committee. 2009. 8+858+18p. It's the First exhaustive and Comprehensive Volume in English on the history and culture of Patan (N. Guj). Consits 66 articles including bibliogrephy on Patan.

2.3 ગુજરાતી સાહિત્ય

12 મોહનલાલ પટેલ અધ્યયન ગ્રંથ. સંપા. મણિભાઈ પ્રજાપતિ, પરામર્શક : ભોળાભાઈ પટેલ અને રઘુવીર ચૌધરી. અમદાવાદ : રંગદ્વાર પ્રકાશન, 2001. 416 પૃ. સાહિત્યકાર મોહનલાલ પટેલ કૃત નવલકથા, ટૂંકી વાર્તા, લઘુકથા, નિબંધ, વિવેચન વગેરે સ્વરૂપોની કૃતિઓને મૂલવતા 70 લેખોનો સંચય, જેમાં સર્જક સાથે સાક્ષાત્કાર, જીવનઘટનાક્રમ, વાઙ્મયસૂચિ વગેરે સમાવિષ્ટ.

13 મોહનલાલ પટેલ અમૃતપર્વ. સંપા. મણિભાઈ પ્રજાપતિ, પરામર્શક : ભોળાભાઈ પટેલ અને રઘુવીર ચૌધરી. અમદાવાદ : રંગદ્વાર પ્રકાશન, 2001. 200 પૃ સર્વ વિદ્યાલય કડીના સેવાનિવૃત્ત આચાર્યશ્રીના ભૂતપૂર્વ વિદ્યાર્થીઓ, સાથી શિક્ષકો, સ્નેહીજનો વગેરે દ્વારા શિક્ષક/આચાર્ય અને ઉમદા વ્યક્તિત્વને ઉજાગર કરતા 58 લેખો.

14 આચાર્યશ્રી, મોહનલાલ પટેલ (1927-2020) સ્મૃતિઅંક. સંપા. મણિભાઈ પ્રજાપતિ. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય–વૃત્ત : કડી સર્વ વિશ્વવિદ્યાલયનું વૃત્તપત્ર* 10.2-3 (માર્ચ-જૂન 2020) : 124 + 8 આર્ટ પ્લેટ્સ. સમાજજીવનના વિવિધ વ્યક્તિઓના 39 સંસ્મરણાત્મક લેખો, જીવન ઘટનાક્રમ અને 38 સારસ્વતોના અભિપ્રાયો સહિત.

15 પદ્મશ્રી ભોળાભાઈ પટેલ સ્મૃતિ - અંક : *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય* વૃત્ત 2.3 અને 2.4 (મે-જૂન અને જુલાઈ-ઑગસ્ટ, 2012). ગાંધીનગર : કડી સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય, 64 + 64 પૃ. સ્વ. ભોળાભાઈ વિશેનાં સંસ્મરણો અને પ્રદાનને મૂલવતા 41 લેખોનો સંચય.

2.4 સંસ્કૃત સાહિત્ય

16 ગીર્વાણગિરા - ગૌરવમ્ : આચાર્ય ડૉ. મણિભાઈ ઈ. પ્રજાપતિ અમૃતપર્વ અભિવાદન ગ્રંથ. માનાર્હ સંપા. તુલસીભાઈ પટેલ; સંપાદક : મણિભાઈ

પ્રજાપતિ, હંસાબહેન હિંડોચા વગેરે. મહેસાણા : અભિવાદન સમિતિ, 2013, 408 પૃ. ડૉ. પ્રજાપતિ વિશે 89 સંસ્મરણાત્મક લેખો, તેમના ગ્રંથો વિશે 26 સમીક્ષાત્મક લેખો ઉપરાંત રાષ્ટ્રપતિ પુરસ્કૃત ગુજરાતના 13 સંસ્કૃત વિદ્વાનોનો પરિચય વગેરે સમાવિષ્ટ.

17 સંસ્કૃતવાઙ્મયે મણિદર્શનમ્ : આચાર્ય ડૉ. મણિભાઈ ઈ. પ્રજાપતિના સ્વાધ્યાય લેખોનો સંચય. સંપા. મણિભાઈ પ્રજાપતિ, હંસાબહેન હિંડોચા વગેરે. મહેસાણા : આચાર્ય ડૉ. મણિભાઈ ઈ. પ્રજાપતિ અમૃતપર્વ અભિવાદન સમિતિ, 2013, 16+536 પૃ. ડૉ. મણિભાઈ ઈ. પ્રજાપતિ કૃત સંસ્કૃત સાહિત્ય, ધર્મ-દર્શન, ઇતિહાસ શિક્ષણ વગેરે વિષયક પસંદગીના 63 લેખોનો સંચય.

18 ગુજરાતનું સંસ્કૃત - પ્રાકૃત સાહિત્યમાં પ્રદાન : પ્રિ. કાનજીભાઈ એમ. પટેલ અભિનંદન ગ્રંથ. સંપાદકો : ગૌતમ પટેલ, ડૉ. મણિભાઈ ઈ. પ્રજાપતિ અને મણિભાઈ પ્રજાપતિ. પાટણ : પ્રિ. કાનજીભાઈ એમ. પટેલ સન્માન સમિતિ, 2005. 672 પૃ. ગુજરાતના સંસ્કૃત – પ્રાકૃતના સર્જકોની કૃતિઓનું મૂલ્યાંકન કરતા 68 લેખો અને ગુજરાતના 22 પ્રાચ્યવિદો વિશેના લેખોનો સંચય. આ પ્રથમ ગ્રંથ છે જેમાં એક સાથે ગૂર્જર પ્રાચ્યવિદો વિશે વિચાર-વિમર્શ કરવામાં આવ્યો છે.

19 સંસ્કૃતવાઙ્મય વિમર્શ : સ્વ. પ્રિ. નટવરલાલ એસ. યાજ્ઞિકકૃત લેખોનો સંચય અને સંસ્મરણો. સંપાદકો : ગિરીશ ઠાકર, મણિભાઈ પ્રજાપતિ, પ્રશાંત દવે અને સ્વાતિ યાજ્ઞિક. તીથલ : અપર્ણા કડીકર, 2015. 8+600 પૃ. ઋષિકુળ પરંપરાના પ્રકાંડ વિદ્વાન આચાર્યશ્રી નટવરલાલ યાજ્ઞિક કૃત સંસ્કૃત વિદ્યા વિષયક 72 લેખો તથા તેમના વિશેના 16 સંસ્મરણાત્મક લેખો, ઉપરાંત વિવિધ સ્તવનોના મૂળપાઠ અને અનુવાદ 'પ્રાર્થના પુષ્પાંજલિ' હેઠળ સંગૃહીત.

20 Contribution of Gujarat to Sanskrit Literature : Prin. Dr. M. I. Prajapati Felicitation Volume. Chief ed. Dr. Gautam Patel, Ed. by Manibhai Prajapati, Hansaben Hindocha and H. R. Patel. Patan : Dr. M. I. Prajapati Felicitation Committee. 1998. xvi + 529 p. An exhaustive and extensive volume on the Subject. Contaions 60 articles by an eminent scholars. Also includes 3 related bibliographis and 2 biographical articles on Dr. M. I. Prajapati.

21 Contribution of Women to Sanskrit, Pali and Prakrit Literature : Prof. Hansaben Hindocha Felicitation Volume. Chief editor : Dr. Gautam Patel and Dr. M. I. Prajapati. Ed. by Manibhai Prajapati. Gandhinagar : Prof. Hansaben Hindocha Abhivadan Samiti, 2015. xv+592 p. Comprehensive volume on the subject. consists 67 articles on women's contribution in Sanskrit, Prakrit and Pali. Bibliography on the Subject.

22 Nigam Kalpataru : Prof. Gautam Patel Felicitation Volume on Vedic Studies 2vols. General ed. Kireet Joshi. Ed. by K. M. Patel, Manibhai Prajapati and Urmi Shah. Ahmedabad : Prof. Gautam Patel Felicitation Committee. 2011. (xviii + 1378p.). Consists 143 articles on vedic studies in English, Sanskrit and Hindi languages from scholars of all over India.

23 Post Independence Sanskrit Literature : Prof. A. M. Prajapati Felicitation Volume. Ed. by Manibhai Prajapati. Patan : Prof. A. M. Prajapati Felicitation Committee. 2005. xviii + 633 P. Consists 70 articles on the subject received from Sanskrit Scholars. Also includes exhaustive bibliography on the subject.

2.5 શિક્ષણ

24 પ્રગતિશીલ શિક્ષણના દ્રષ્ટા : ડૉ. પી. જી. પટેલ અમૃતપર્વ અભિવાદન ગ્રંથ. સંપાદકો : મણિભાઈ પ્રજાપતિ, વિનાયક ધોત્રે વગેરે. અમદાવાદ : ડૉ. પી. જી. પટેલ અભિવાદન સમિતિ, 2015. x + 308 પૃ. અહીં ડૉ. પટેલ કૃત 'આત્મસાર્થક્યનું સંભારણું' ઉપરાંત તેમના વિદ્યાર્થીઓ, સ્નેહીજનો વગેરે 143 સુજ્ઞજનોના ડૉ. પટેલ વિશેના પ્રતિભાવો તેમજ શિક્ષણશાસ્ત્રનાં વિવિધ પાસાંઓ વિશેના ડૉ. પટેલ કૃત 21 લેખો ગ્રંથસ્થ.

25 સ્વ. માણેકલાલ એમ. પટેલ સ્મૃતિ અંક : *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય–વૃત્ત* 2.1 (જાન્યુઆરી - ફેબ્રુઆરી 2012). ગાંધીનગર : કડી સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય. 64 પૃ. સર્વ વિદ્યાલય કેળવણી મંડળ, કડીના સદ્ગત ચેરમેન માણેકલાલ એમ. પટેલનાં સંભારણાં/શ્રદ્ધાંજલિ અર્પતા 19 લેખોનો સંચય

2.6 પત્રકારત્વ

26 'હમલોગ' દશાબ્દી સ્મરણિકા. સંપા. : મહેન્દ્ર ખમાર, મણિભાઈ પ્રજાપતિ અને મનીષ ખમાર. પાટણ : હમલોગ, 1991. 88 પૃ. પત્રકારત્વ વિશેના 23 લેખોનો સંચય.

27 ભારતની આંતરિક સુરક્ષા સામેના પડકારો : સ્મરણિકા – પરિસંવાદમાં રજૂ થયેલાં પેપર્સ. પત્રકારત્વ વિભાગ, હેમચન્દ્રાચાર્ય ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટી, પાટણ. સંપાદકો : સી. ડી. મોદી, મણિભાઈ પ્રજાપતિ વગેરે 2006. 112 પૃ.

2.7 વાઙ્મયસૂચિ

28 Bibliographic survey of Indian manuscript catalogues. Ed. by S. C. Biswas and Manibhai Prajapati. New Delhi : Eastern Book Linkers, 1998. xx+330 p. The first exhaustive, comperehensive and an annotated bibliography of Catalogues of Indian languages manuscripts preserved in India and abroad. Includes 1087 manuscript catalogues published in India and foreign countries. Also indicates its availibility in the prominent libraries in India.

* Bibliography of Contribution of Gujarat to Sanskrit Literature. In : Contribution of Gujarat to Sanskrit Literature (1998) : 469-504. Lists about 1600 Sanskrit works of authors from Gujarat.

* Bibliography of Ph. D. Thesis in Sanskrit accepted by the Universities in Gujarat. Ed. by Dr. D. G. Vedia, Manibhai Prajapati and K. A. Jani. In : Contribution of Gujarat to Sanskrit Literature (1998) : 505-518. Lists 212 thesis.

* Bibliography of Post Independence Sanskrit Literature : 1947 to 2004. Ed. by Manibhai Prajapati and Falguni Prajapati. In : Post-Independence Sanskrit Literature : A Critical Survey. 2005 : 521-614. Describes with bibliographical detail of about 2100 + Sanskrit Works published from 1947 to 2004.

* Bibliography of Sanskrit Poetics. In : Professor Rajendra Nanavati Felicitation Volume.

* List of Manuscript collections of Gujarat and there catalogues. In : Contirbution of Gujarat to Sanskrit literature : Dr. M. I. Prajapati Felictation Volume (1998 : 519-529). Listed 80 + manuscript collections of Gujarat with having number of Mss. in their possession. Moreover describes 50 printed catalogues and few handwritten lists of manuscripts.

* National Bibliography of Indian Literature : Gujarati Literature : 1954-2000. (To be Published by Sahitya Akademi, New Delhi)

* પ્રવીણ શાહ : વાઙ્મયસૂચિ = P. C. Shah : Bibliography : ગ્રંથાલોકવિહાર : ગ્રંથાલય પથદર્શક સ્વ. પ્રવીણભાઈ શાહના લેખો અને સંસ્મરણોનો સંચય. અમદાવાદ : ગુજરાત ગ્રંથાલય સેવા સંઘ (2018) : 311-328. સંપાદકો : પારૂલ ચાવડા, પીયૂષ પંડ્યા અને મણિભાઈ પ્રજાપતિ.

* પ્રેમાનંદ વાઙ્મયસૂચિ. કવિવર પ્રેમાનંદ ગૌરવગ્રંથ : પ્રેમાનંદ સાહિત્ય સભા (વડોદરા)ના શતાબ્દી વર્ષ નિમિત્તે. સંપા. સિતાંશુ યશશ્ચંદ્ર. વડોદરા : *પ્રેમાનંદ સાહિત્ય સભા.* (2019) : 405-442. મૂળ સંપાદક : પ્રકાશ વેગડ (1984). સંવર્ધિત આવૃત્તિ સંપા. મણિભાઈ પ્રજાપતિ – સટિપ્પણ અને સ્થાનનિર્દેશ સહિત

* સંસ્કૃત, પાલિ - પ્રાકૃત સાહિત્ય મેં કવયિત્રિયોંકા પ્રદાન : વાઙમયસૂચિ. In : Contirbution of women to Sanskrit, Pali and Prakrit literature. Ed. by Manibhai Prajapati. 2016 : 563-585. Describes works of 27 Vedic Rushikas, 72 Buddhist Theries, 60 ancient and medieval period and about 45 poetesses of modern era.

(નોંધ : સ્ટાર દર્શાવતી સૂચિઓ સ્વતંત્ર પુસ્તક તરીકે નહીં, પરંતુ સંબંધિત વિષયના પુસ્તકમાં પ્રકાશિત છે.)

3. સ્વાધ્યાય અને લોકભોગ્ય-લેખો

3.1 ગ્રંથાલયશાસ્ત્ર, ગ્રંથસંસ્કૃતિ અને સંદર્ભગ્રંથો

001 Collection development in Public Library. *Anart : Journal of North Gujarat University* 3 (1992) : 66-72.

002 અમદાવાદ રાષ્ટ્રીય પુસ્તક મેળો (6ઠ્ઠો). *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલ–વૃત્ત* 7.3 (મે-જૂન 2017) : 1-5.

003 ઇન્ટરનેટ અને ગ્રંથાલયોમાં તેની ઉપયોગિતા. કનકબાળા જાની અને મણિભાઈ પ્રજાપતિ *21મી સદીમાં ગ્રંથાલયોની ભૂમિકા* (2003) : 63-79

004 ઇન્ફલિબનેટ પ્રવૃત્તિઓ, સેવાઓ અને ભાવિ આયોજન. *21મી સદીમાં ગ્રંથાલયોનું ભાવિ* (2003) : 117-130.

005 ઉપેક્ષિત ગ્રંથાલયો અને ગ્રંથપાલો. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય* – વૃત્ત. 11.4 (જુલાઈ-ઑગસ્ટ 2021) : 1-6.

006 21મી સદીમાં ગ્રંથાલયોનું ભાવિ અને ગ્રંથપાલોની બદલાતી જતી ભૂમિકા. *21મી સદીમાં ગ્રંથાલયોનું ભાવિ.* સંપા. મણિભાઈ પ્રજાપતિ (2003) : 9-15.

007 ગુજરાતનાં યુનિવર્સિટી ગ્રંથાલયો : સમસ્યાઓ, પડકારો અને સૂચિત ઉકેલો. *લાઇબ્રેરી ઍન્ડ ઇન્ફર્મેશન પ્રોફેશન ઈન ગુજરાત : પ્રોબ્લેમ્સ, ચેલેન્જિસ ઍન્ડ સજેસ્ટેડ રેમેડિસ.* સંપા. પી. સી. શાહ, અમદાવાદ : અમદાવાદ લાઇબ્રેરી નેટવર્ક (2001) : 9-19.

008 ગુજરાતમાં સર્વોપયોગી એવું એક ગ્રંથાલય હોય. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય–વૃત્ત* 9.1 (જાન્યુઆરી-ફેબ્રુઆરી 2019) : 1-7.

009 ગુજરાતી ભાષા-સાહિત્યનું ગ્રંથાલય. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય-વૃત્ત* 5.5 (સપ્ટેમ્બર-ઑક્ટોબર 2015) : 1-5.

010 ગ્રંથસંસ્કૃતિ. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય* વૃત્ત 3.2 (માર્ચ-એપ્રિલ 2013) : 1-7.

011 ગ્રંથાલય ધારો : તુલનાત્મક અભ્યાસ. *આર્નત : હેમચંદ્રાચાર્ય ઉત્તર ગુજરાત*

યુનિવર્સિટીનું જર્નલ. 10 (2004) : 121-132. સહલેખક : કનકબાળા અરવિંદકુમાર જાની.

012 ગ્રંથાલયનું ચેતનતત્ત્વ. *વિશ્વવિહાર* 20.1 (ઑક્ટોબર 2017) : 19-21.

013 ગ્રંથાલયિત્વ. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય* વૃત્ત 6.1 (જાન્યુઆરી-ફેબ્રુઆરી 2016) : 1-4.

014 જ્ઞાનનિધિ : (ગ્રંથાલયશાસ્ત્ર). સંપાદકો : મણિભાઈ પ્રજાપતિ અને ડૉ. કનકબાળા જાની. *સંદર્ભગ્રંથો અને ગ્રંથસંસ્કૃતિ* : શ્રી પ્રહ્લાદભાઈ ત્રિ. પટેલ અભિનંદન ગ્રંથ (2010) : 432-453.

015 દૂરવર્તી શિક્ષણના વિકાસમાં ગ્રંથાલયોની ભૂમિકા. *આનર્ત : ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટીનું જર્નલ* 6 (1995) : 90-95

016 ભારતનો કોપીરાઇટ કાયદો. મણિભાઈ પ્રજાપતિ અને વલ્લરી મજમુદાર. *21મી સદીમાં ગ્રંથાલયોનું ભાવિ* (2003) : 131-142.

017 મોબાઈલ અને વાચન ટેવ. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય*–વૃત્ત 8.4 (જુલાઈ-ઑગસ્ટ 2018) : 1-3.

018 યુનિવર્સિટી ગ્રંથાલયમાં ઉપભોક્તા શિક્ષણ. ઉચ્ચશિક્ષણમાં ગ્રંથાલયની ભૂમિકા : શ્રી પી. ટી. પટેલ ષષ્ટિપૂર્તિ અભિનંદન ગ્રંથ. (1998) : 86-93.

019 'રાષ્ટ્રીય વાચન કાનૂન' (સંયુક્ત આરબ અમીરાત). *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય* વૃત્ત 57.4 (જુલાઈ-ઑગસ્ટ 2017) : 1-6.

020 વાચન. પરમ તત્ત્વ વર્ષ 1, અંક-1 (જુલાઈ-2006) : 100-104.

021 વાંચે ગુજરાત અભિયાન. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય* વૃત્ત 1.2 (માર્ચ-એપ્રિલ 2011) : 1-5.

022 વાંચે ગુજરાત, આદર્શને વાસ્તવમાં કેમ કરીને પલટાવીએ ? *ગ્રંથાલોક* 32.4 (ઑક્ટોબર 2010) : 3-8

023 વાંચે ગુજરાત : વિવેચનાત્મક ચિંતન, *ગ્રંથાલયશાસ્ત્રે શિવદર્શનમ્* (2013) : 136-139

024 વિશ્વ પુસ્તકમેળો. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય વૃત્ત* 1.6 (નવેમ્બર-ડિસેમ્બર 2011) : 1-5.

025 શ્રી હેમચન્દ્રાચાર્ય જૈન જ્ઞાન મંદિર, પાટણ. *ફાર્બસ ગુજરાતી સભા ત્રૈમાસિક* 73.4 (2008) : 10-20.

– સંદર્ભગ્રંથો

026 ઇન્ટરનૅશનલ એન્સાઇક્લોપીડિયા ઑફ ઇન્ફર્મેશન ઍન્ડ લાઇબ્રેરી સાયન્સ, 2જી આવૃત્તિ. સંપા જ્હોન ફીધર એન્ડ પૉલ સ્ટર્જિસ. લંડન : રૂટલેઝ, 2003. *સંદર્ભગ્રંથો અને ગ્રંથસંસ્કૃતિ* (2010) : 227-231.

027 એન્સાઇક્લોપીડિયા અમેરિકાના. *સંદર્ભગ્રંથો અને ગ્રંથસંસ્કૃતિ* (2010) : 190-196. સહલેખક : ડૉ. ફાલ્ગુની પ્રજાપતિ.

028 ધ ઓક્સફર્ડ ઇંગ્લિશ ડિક્શનરી. *ફાર્બસ ગુજરાતી સભા ત્રૈમાસિક* 76.2-3 (એપ્રિલ-જૂન 2011 અને જુલાઈ-સપ્ટેમ્બર 2011) : 114-122.

029 ધી કેમ્બ્રિજ બિબ્લિઓગ્રાફી ઑફ ઇંગ્લિશ લિટરેચર, 3જી સંશોધિત આવૃત્તિ. 1999. પ્રત્યક્ષ (જુલાઈ - સપ્ટેમ્બર 2005) : 41-46.

030 ગુજરાતી ભાષાનો શબ્દાર્થકોશ (થિસોરસ) *સંદર્ભગ્રંથો અને ગ્રંથસંસ્કૃતિ* (2010) : 142-143.

031 ગુજરાતી સાહિત્યકાર પરિચયકોશ. *સંદર્ભગ્રંથો અને ગ્રંથસંસ્કૃતિ* (2010) : 375-378.

032 ભારતીય ગેઝેટિયર્સની વિકાસગાથા. *ફાર્બસ ગુજરાતી સભા ત્રૈમાસિક* 75.4 અને 76.1 (ઑક્ટોબર-ડિસેમ્બર 2010 અને જાન્યુઆરી-માર્ચ 2011) : 102-118.

033 ભારતીય રાષ્ટ્રીય વાઙ્મયસૂચિ. *પ્રત્યક્ષ* 18.1, સળંગ અંક 69 (જાન્યુઆરી-માર્ચ 2009) : 33-38.

034 રાષ્ટ્રીય વાઙ્મયસૂચિની વિભાવના અને ભારતીય રાષ્ટ્રીય વાઙ્મયસૂચિ. *પ્રત્યક્ષ* 18.1, સળંગ અંક 69 (જાન્યુઆરી-માર્ચ 2009) : 33-38.

3.2 ઇતિહાસ અને સંસ્કૃતિ

035 Anhilwad Patan (the capital of Medieval Gujarat) as described in Sanskrit literature. tr. in English by Hetal S.

Patel. *The glorious history and culture of Anhilwad Patan..* (2009) : 301-315.

036 આનર્તની લઘુચિત્રકલા. *પાટણની શ્રી અને સંસ્કૃતિ : શ્રીમંત ફતેહસિંહરાવ સાર્વજનિક પુસ્તકાલય શતાબ્દી સ્મરણિકા.* સંપાદક : મણિભાઈ પ્રજાપતિ અને મહેન્દ્ર પી. ખમાર. પાટણ : શ્રીમંત ફતેહસિંહરાવ સાર્વજનિક પુસ્તકાલય, (2000) : 95-103.

037 ઇતિહાસકાર હેમચંદ્રાચાર્ય. *કલિકાલસર્વજ્ઞ હેમચંદ્રાચાર્ય : એક વિરલ વિરાટ વિભૂતિ.* લેખક-સંપાદક : મુકુન્દભાઈ પ્રહલાદજી બ્રહ્મક્ષત્રિય. પાટણ : પ્રો. સંજય વકીલ (ગોળશેરી, ગોદડનો પાડો, પાટણ), (2001) : 195-193.

038 પ્રબન્ધચિંતામણિમાં અભિવ્યક્ત ગુજરાતનો રાજકીય અને સાંસ્કૃતિક ઇતિહાસ. *સંસ્કૃત સાહિત્યમાં ગુજરાત દર્શન.* પ્રધાન સંપાદક : ડૉ. મણિભાઈ ઈ. પ્રજાપતિ. મહેસાણા : આનર્ત સંસ્કૃત - સંસ્કૃતિ સ્વાધ્યાય સંસ્થાન, (2011) : 204-220.

039 યુનેસ્કો વિશ્વ વિરાસત અને ભારત. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય* વૃત્ત – 4.4 (જુલાઈ-ઑગસ્ટ 2014) : 1-3.

040 સંસ્કૃત સાહિત્યમાં અભિવ્યક્ત પ્રાચીન-મધ્યકાલીન ગુજરાતની રાજધાની અણહિલવાડ પાટણ (ઈ. સ. 746-1411). *ફાર્બસ ગુજરાતી સભા ત્રૈમાસિક* 72.2 (2007) : 20-31.

041 'સ્ટેચ્યૂ ઑફ યુનિટિ' : રાષ્ટ્રનું ગૌરવ : પક્ષીય રાજકારણથી ઉપર ઊઠીને રાષ્ટ્રહિતની દષ્ટિએ વિચારીશું ? *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય*–વૃત્ત 8.6 (નવેમ્બર-ડિસેમ્બર 2018) : 1-5.

042 ભારતની આંતરિક સુરક્ષા : પડકારો અને સંભવિત ઉપાયો. *ભારતની આંતરિક સુરક્ષા સામેના પડકારો : સ્મરણિકા. પરિસંવાદમાં રજૂ થયેલાં પેપર્સ.* પત્રકારત્વ વિભાગ, ઉ. ગુ. યુનિવર્સિટી, પાટણ, સંપા. સી. ડી. મોદી, મણિભાઈ પ્રજાપતિ વગેરે (2006) : 1-8.

3.3 ગાંધીદર્શન

043 અહિંસાદિન. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય*–વૃત્ત 2.5 (સપ્ટેમ્બર-ઑક્ટોબર 2012) : 1-2.

044 ગાંધીજયંતી. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય*–વૃત્ત 1.5 (સપ્ટેમ્બર-ઑક્ટોબર 2011) : 1-3.

045 મોહનમાંથી મહાત્મા. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય–વૃત્ત* 7.5 (સપ્ટેમ્બર-ઑક્ટોબર 2017) : 1-4.

046 રાષ્ટ્રપિતા મહાત્મા ગાંધીના 150મા જન્મજયંતી વર્ષની સાર્થક ઉજવણી હેતુ આટલું કરીશું ? *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય–વૃત્ત* 8.5 (સપ્ટેમ્બર-ઑક્ટોબર 2018) : 1-5.

047 શહીદદિન, *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય–વૃત્ત* 4.1 (જાન્યુઆરી-ફેબ્રુઆરી 2014) : 1-2.

3.4 શિક્ષણ અને ઉચ્ચ શિક્ષણ

048 ઉત્તરદાયિત્વ. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય–વૃત્ત* 8.2 (માર્ચ-એપ્રિલ 2018) : 1-4.

049 ક્રિયાશીલ ગુજરાત (Vibrant Gujarat) - 2017 : શૈક્ષણિક બોધપાઠ. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય–વૃત્ત* 7.1 (જાન્યુઆરી-ફેબ્રુઆરી 2017) : 1-3.

050 ચાલો 7 ઑગસ્ટ ઉજવીએ. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય–વૃત્ત* 5.4 (જુલાઈ-ઑગસ્ટ 2015) : 1-2.

051 ગ્રામ્ય વિસ્તારોમાં પ્રાથમિક શિક્ષણ : દશા અને દિશા. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય–વૃત્ત* 3.1 (જાન્યુઆરી-ફેબ્રુઆરી 2013) : 1-6.

052 જીવતરનું ભાથું. *અરધી સદીની વાચનયાત્રા*, ભાગ-3, સંપા. મહેન્દ્ર મેઘાણી, ભાવનગર : લોકમિલાપ ટ્રસ્ટ, (2005) : 141.

053 નવી શિક્ષણનીતિ, 2015-16 : કેટલાંક મંતવ્યો. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય–વૃત્ત* 6.2 (માર્ચ-એપ્રિલ 2016) : 17-22.

054 પાટણનાં સરસ્વતી મંદિરો : શિક્ષણ અને સાહિત્ય સાધના. મણિભાઈ પ્રજાપતિ અને વલ્લરી મજમુદાર. *મિલેનિયમ હિસ્ટ્રી ઑફ પાટણ = પાટણની અસ્મિતા* (2001) : 311-332.

055 પાઠ્યપુસ્તક મંડળનો સ્તુત્ય અભિગમ. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય–વૃત્ત* 4.6 (નવેમ્બર-ડિસેમ્બર 2014) : 1-5, મંડળ દ્વારા પ્રકાશિત 'તેજોમય ભારત', 'વૈદિક ગણિત' તથા શિક્ષણના ભારતીયકરણની વિભાવના પ્રસ્તુત કરતાં પુસ્તકોના ગુજરાતી અનુવાદો વગેરેની સરાહના.

056 પ્રાથમિક શિક્ષણમાં ગુણવત્તા. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય–વૃત્ત* 5.2 (માર્ચ-એપ્રિલ 2015) : 1-5.

057 સર્વ વિદ્યાલય કેળવણી મંડળ, કડી : વિદ્યાર્થી આશ્રમથી વિશ્વવિદ્યાલય સુધીની વિકાસયાત્રાની એક ઝલક. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય–વૃત્ત* 81.9 (જાન્યુઆરી-ફેબ્રુઆરી 2011) : 5-10.

058 શિક્ષણદિન : શિક્ષણચિંતનનું પર્વ. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય–વૃત્ત* 11.5 (સપ્ટેમ્બર-ઑક્ટોબર, 2021) : 1-6.

050 સ્વચ્છ ભારત અભિયાન. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય–વૃત્ત* 4.5 (સપ્ટેમ્બર-ઑક્ટોબર 2014) : 1-5.

– ઉચ્ચશિક્ષણ

060 આર્ટ્સ કૉલેજોનો મૃત્યુઘંટ ! *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય–વૃત્ત* 3.6 (નવેમ્બર-ડિસેમ્બર 2013) : 1-2.

061 ઉચ્ચ શિક્ષણ. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય–વૃત્ત* 1.1 (જાન્યુઆરી-ફેબ્રુઆરી 2011) : 2-4.

062 ઉચ્ચશિક્ષણ : દશા અને દિશા. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય–વૃત્ત* 1.4 (જુલાઈ-ઑગસ્ટ 2011) : 1-4.

063 ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટી, પાટણ : વિકાસની સુદ્રઢ કેડીએ, પાટણની અસ્મિતા : ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ 41મું અધિવેશન સ્મરણિકા, તા. 29-30 ડિસેમ્બર, 2001. સંપા. મણિભાઈ પ્રજાપતિ, નવનીત શાહ વગેરે (2001) : 20-24.

064 કચ્છને કેવી યુનિવર્સિટી ખપે ? ઉદીચ્ય. તા. 16-10-2002.

065 કુલપતિત્વ. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય–વૃત્ત* 10.5 (સપ્ટેમ્બર-ઑક્ટોબર 2020) : 1-7.

066 ગુજરાત રાજ્ય ઉચ્ચ શિક્ષણ પરિષદ : એક અવલોકન. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય–વૃત્ત* 6.2 (માર્ચ-એપ્રિલ 2016) 1-4.

067 પરીક્ષા પદ્ધતિ. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય–વૃત્ત* 2.2 (માર્ચ-એપ્રિલ 2012) : 1-4.

068 યુનિવર્સિટી એટલે શું ? *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય–વૃત્ત* 10.6 (નવેમ્બર-ડિસેમ્બર 2020) : 1-7.

069 વર્લ્ડ ક્લાસ યુનિવર્સિટી. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય–વૃત્ત* 1.3 (મે-જૂન 2011) : 1-4.

070 વર્લ્ડ રેન્કિંગ અને આપણી યુનિવર્સિટીઓ. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય–વૃત્ત* 5.3 (મે-જૂન 2015) : 1-5.

071 સંશોધન : દશા અને દિશા. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય–વૃત્ત* 3.4 (જુલાઈ-ઑગસ્ટ 2013) 1-4.

072 હેમચન્દ્રાચાર્ય ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટી, પાટણ. *ગુજરાતી વિશ્વકોશ*, ખંડ 25.

3.5 શોધ-પ્રવિધિ

* એ. પી. એ. સ્ટાઇલ મેન્યુઅલ : ઉદાહરણ સાથે સમજૂતી, *ગ્રંથાલોક*માં પ્રકાશન અર્થે મોકલી આપ્યો છે.

073 શોધપ્રબંધની કાયચિકિત્સા : MLA Style Manual (7th ed., 2009) અનુસાર સંશોધનલેખ. ફાર્બસ ગુજરાતી સભા ત્રૈમાસિક 77.2 (એપ્રિલથી જૂન 2012) : 9-25, સહલેખક : સરોજ પ્રજાપતિ.

3.6 સંસ્કૃત અને સંસ્કૃત સાહિત્ય

074 ગુજરાતનાં પ્રાચ્યવિદ્યા સંશોધન મંદિરો : શિખરથી અસ્તાચલ ભણી. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય–વૃત્ત* 9.6 (નવેમ્બર-ડિસેમ્બર 2019) : 1-5.

075 ગુજરાતનું સંસ્કૃત વાઙ્મયમાં પ્રદાન. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય–વૃત્ત* 6.5 (સપ્ટેમ્બર-ઑક્ટોબર 2016) : 1-10.

076 દ્વયાશ્રયમહાકાવ્ય : એક અવલોકન. *કલિકાલસર્વજ્ઞ શ્રી હેમચંદ્રાચાર્ય : જીવન અને કવન*. લેખક-સંપાદક : મુકુન્દભાઈ પ્રહલાદજી બ્રહ્મક્ષત્રિય. પાટણ : જયેન્દ્ર એમ. બ્રહ્મક્ષત્રિય અને શૈલેષકુમાર એમ. બ્રહ્મક્ષત્રિય, (2003) : 329-341.

077 પાટણ ઝંખે છે જૈનવિદ્યાના અધ્યયન-અધ્યાપન સંશોધનનું રાષ્ટ્રીય કેન્દ્ર. *કલિકાલસર્વજ્ઞ હેમચન્દ્રાચાર્ય : એક વિરલ વિરાટ વિભૂતિ*. લેખક-સંપાદક : મુકુન્દભાઈ પ્રહ્લાદજી બ્રહ્મક્ષત્રિય. પાટણ : પ્રા. સંજય વકીલ (2001) : 256-258.

078 સંસ્કૃત, પાલિ અને પ્રાકૃત સાહિત્યમાં સ્ત્રીઓનું પ્રદાન. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય–વૃત્ત* 7.2 (માર્ચ-એપ્રિલ 2017) : 1-7.

079 સંસ્કૃત ભારતનો આત્મા. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય–વૃત્ત* 4.3 (મે-જૂન 2014) : 1-5.

080 સંસ્કૃતવાઙ્મયે મણિદર્શનમ્ : હંસવૃત્તિ. *ગીર્વાણગિરા – ગૌરવમ્ : આચાર્ય ડૉ. મણિભાઈ પ્રજાપતિ અમૃતપર્વ અભિવાદન ગ્રંથ* (2013) : 371-378.

3.7 હસ્તપ્રતવિદ્યા

081 Origin and status of Indian manuscripts. *Arart Journal of North Gujarat University*, 5 (1994) : 104-112.

082 Some observations on cataloguing and catalogues of Indian manuscripts. *Proceedings of world Sanskrit conferencel* Vol. 4 : *Sanskrit, Hindi and English Sections.* Ed. by Prof. Vachaspati Upadhyaya, Sub. ed. Prof. Ramesh Kumar Pandey. New Delhi : Shri Lal Bahadur Shastri Rashtriya Sanskrit Vidyapeetha, (2007) : 328-336.

083 ગુજરાતની હસ્તપ્રત સમૃદ્ધિ અને હસ્તપ્રત ગ્રંથાલયો. *આનર્ત : ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટીનું જર્નલ*, વૉ. 9 (2002) : 142-156.

084 ભારતીય હસ્તપ્રતોનાં સૂચિપત્રો : ઐતિહાસિક પરિપ્રેક્ષ્યમાં વિવેચનાત્મક અભ્યાસ. *અનુસન્ધાન* 55 (2011) : 117-143. રાષ્ટ્રીય હસ્તપ્રત મિશન, નવી દિલ્હીના ઉપક્રમે 'તત્ત્વબોધ વ્યાખ્યાનમાળા' અંતર્ગત તા. 29 માર્ચ, 2011ના રોજ રજૂ કરેલ વક્તવ્ય.

3.8 સારસ્વત વંદના

(સારસ્વતોના પ્રથમ નામના અકારાદિક્રમમાં ગોઠવણી)

085 ગણપત વિદ્યાનગરના આર્ષદષ્ટા વિશ્વકર્મા સ્વ. અનિલભાઈ પટેલ. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય* વૃત્ત 8.1 (જાન્યુઆરી-ફેબ્રુઆરી 2018) : 5-9.

086 વૈષ્ણવજન અને આર્ષદષ્ટા વૈજ્ઞાનિક ડૉ. અબ્દુલ કલામની ચિર વિદાય. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય-વૃત્ત 5. 4 (જુલાઈ-ઑગસ્ટ 2015) 3-8.*

087 પ્રોફેસર અવધેશ કુમાર સિંહ (1960-2019). *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય-વૃત્ત* 9. 5 (સપ્ટેમ્બર-ઑક્ટોબર 2019) : 1-4

088 ગુજરાતનું ગૌરવ : રાજદૂત શ્રી કરસનભાઈ પટેલ. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય*-વૃત્ત 10.1 (જાન્યુઆરી-ફેબ્રુઆરી 2020) : 1-5.

089 ગુજરાતના ગ્રંથાલય પ્રહરી : સ્વ. કિરીટભાઈ ભાવસાર. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય-*વૃત્ત 10.1 (જાન્યુઆરી-ફેબ્રુઆરી 2020) : 6-9.

090 પદ્મશ્રી કુમારપાળ દેસાઈ : વિશ્વ ગુજરાતી સમાજ : શ્રી કાનજીભાઈ દેસાઈ ગુજરાત પ્રતિભા અવૉર્ડ વર્ષ 2015. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય*-વૃત્ત 6.6 (નવેમ્બર-ડિસેમ્બર 2016) : 2-7

091 ડૉ. કુમારપાળ દેસાઈ 'આચાર્ય તુલસી સન્માન'થી વિભૂષિત. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય-*વૃત્ત 8.2 (માર્ચ-એપ્રિલ 2018) : 6-7

092 ઈડરપંથના ધ્રુવતારક *કર્મયોગી શ્રી કુમુદચંદ્ર રાવલ. શ્રી કુમુદચંદ્ર સુખદેવ રાવલ અભિનંદન ગ્રંથ.* સંપા. પ્રા. રોહિત પંચોલી અને ડૉ. હસમુખ બારોટ. ઈડર ઉત્તર સાબરકાંઠા ઉચ્ચ કેળવણી મંડળ સંચાલિત ઈડર આંજણા પાટીદાર એચ. કે. એમ. આર્ટ્સ અને પી. એન. પટેલ કૉમર્સ કૉલેજ (2014) : 17-20.

093 પાટણ યુનિવર્સિટીના પૂ. છગનભા : આદ્ય કુલપતિશ્રી કુલીનચંદ્ર યાજ્ઞિકસાહેબ : ડિ. લિટની ડિગ્રીથી વિભૂષિત થવાના અવસરે. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય*-વૃત્ત 10.4 (જુલાઈ-ઑગસ્ટ 2020) : 1-9.

094 અલવિદા ખુશવંતસિંહ. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય*-વૃત્ત 4.2 (માર્ચ-એપ્રિલ 2014) : 1-3

095 મૂઠી ઊંચેરા કર્મશીલ અને સહૃદયી શિક્ષક-ગૃહપતિ સ્વ. ગણેશભાઈ કા. પટેલ. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય*-વૃત્ત 11.4 (જુલાઈ-ઑગસ્ટ 2021) : 7-9.

096 Public intellectual ગિરીશ કારનાડ (1938-2019). *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય*-વૃત્ત *9.4* (જુલાઈ-ઑગસ્ટ 2019) : 1-3.

097 'સાહિત્યરત્ન' અવૉર્ડથી અલંકૃત પદ્મશ્રી ગુણવંત શાહ. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય*-વૃત્ત 6.4 (જુલાઈ-ઑગસ્ટ 2016) : 1-5.

098 શિક્ષકત્વનો ઉજાસ (પ્રા. ગોદડભાઈ સાગરાસણિયા). *જીવી જાણ્યું એવું ! કેવું.* લેખક - સંપાદક : ભરત ઠાકોર. પાલનપુર : ગોદડભાઈ સાગરાસણિયા જીવનકથા પ્રકાશન સમિતિ : (2014) : 238-240.

099 Dr. Gautam Patel : An erudite scholar with human touch.

Nigamakalpataru : Dr. Gautam Patel Felicitation volume of vedic studies. 2011 : 9-15.

100 ગુરુકૃપૈવ કેવલમ્ : કેવળ ગુરુની કૃપા જ. *ગુરુગિરાગૌરવમ્.* સંપા. ધર્મજ્ઞા કાશીવાલા. અમદાવાદ : સંસ્કૃત સેવા સમિતિ. ડૉ. ગૌતમ પટેલ અમૃત મહોત્સવ સમિતિ (2011) : 48-58. સહલેખક : કાનજીભાઈ પટેલ.

101 પદ્મશ્રી ડૉ. ચંદ્રકાન્ત મહેતા. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય-વૃત્ત* 11.2 (માર્ચ-એપ્રિલ 2021) : 1-9.

102 શ્રી મનુભાઈ પંચોળી 'દર્શક' ફાઉન્ડેશનના 'સાહિત્ય અવૉર્ડ'થી વિભૂષિત શ્રી ચંદ્રકાન્ત શેઠ. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય-વૃત્ત* 8.3 (મે-જૂન 2018) : 1-5.

103 એક મૂઠી ઊંચેરું વ્યક્તિત્વ : ડૉ. છાટબારસાહેબ. *સંસારી સંત : ડૉ. ડી. આર. છાટબાર : 1929-2009.* પાટણ : શ્રીમતી ચારુ છાટબાર. (2011) : 87-88.

104 જ્ઞાનમાળી સ્વ. જયંત મેઘાણી (1938-2020). *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય-વૃત્ત* 11.1 (જાન્યુઆરી-ફેબ્રુઆરી 2021) : 1-12. (2018) : 334-337.

105 પ્રતિબદ્ધ અધ્યાપક અને શિક્ષણ ચિંતક : તુલસીભાઈ પટેલ. *કલાવિમર્શ* 6.1 (જુલાઈ 2017) : 36-38.

106 તૃષિત પારેખ (રમેશચંદ્ર રા. પારેખ). *ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ,* ભાગ-8. અમદાવાદ : ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ. 2018 : 334-337.

107 ગાંધીચિંતનનાં વિદુષી ડૉ. દક્ષા પટ્ટણીની ચિરવિદાય. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય-વૃત્ત* 9.2 (માર્ચ-એપ્રિલ 2019) : 1-5

108 દુર્ગાબેન જાની : વત્સલ મૂરત સ્નેહલ સૂરત, હૃદય હૃદયનાં વંદન તેને... *દુર્ગાસ્મૃતિ ભજનાવલી.* સંપા. અરવિંદકુમાર જાની, ડૉ. કનકબાળા જાની અને ડૉ. કિરણ જાની. મહેસાણા : સંપાદકો. (34 આશાદીપ સોસાયટી, મોઢેરા રોડ, નિરમા ફેક્ટરી સામે, મહેસાણા). (2017) : 64-69.

109 સ્વાધ્યાયશીલ સૂચિકાર ધીરુભાઈ ઠાકર. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય-વૃત્ત* 9.2 (મે-જૂન 2019) : 1-9.

110 ઋષિકુળ પરંપરાના આચાર્યશ્રી. સ્વ. નટવરલાલ યાજ્ઞિક. *સંસ્કૃતવાઙ્મય વિમર્શ : સ્વ. પ્રિ. નટવરલાલ એસ. યાજ્ઞિકકૃત લેખોનો સંચય અને સંસ્મરણો.* (2015) : 568-599.

111 શ્રી નારાયણ દેસાઈને 'સવ્યસાચી સારસ્વત અવૉર્ડ.' *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય-વૃત્ત* 3.4 (જુલાઈ-ઑગસ્ટ 2013) : 5-13.

112 ગાંધીમૂલ્યોના પ્રહરી અને પ્રબુદ્ધ સાક્ષર શ્રી નારાયણભાઈ દેસાઈની ચિર વિદાય. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય-વૃત્ત* 5.2 (માર્ચ-એપ્રિલ 2015) : 6-8.

113 સ્વ. નિરંજન ભગત. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય-વૃત્ત* 8.1 (જાન્યુઆરી-ફેબ્રુઆરી 2018) : 1-4.

114 ગણપત યુનિવર્સિટીના સિંહપુરુષ પી. આઈ. પટેલની ચિરવિદાય. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય-વૃત્ત* 4.4 (જુલાઈ-ઑગસ્ટ 2014) : 4-7.

115 પ્રગતિશીલ શિક્ષણના દ્રષ્ટા આચાર્યશ્રી ડૉ. પી. જી. પટેલની ચિરવિદાય. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય-વૃત્ત* 9.1 (જાન્યુઆરી-ફેબ્રુઆરી 2019) : 8-9, 35.

116 ઉત્સાહી અને કર્મઠ ગ્રંથાલયી : શ્રી પી. ટી. પટેલ. *સંદર્ભગ્રંથો અને ગ્રંથસંસ્કૃતિ : શ્રી પ્રહ્લાદભાઈ ત્રિભોવનદાસ પટેલ અમૃતપર્વ અભિનંદન ગ્રંથ.* સંપા. મણિભાઈ પ્રજાપતિ. (2010) : 26-28.

117 બ્રહ્મલીન પ્રમુખસ્વામી મહારાજ. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય-વૃત્ત* 6.4 (જુલાઈ-ઑગસ્ટ 2016) : 6-8.

118 મેધાવી ગ્રંથાલય વૈજ્ઞાનિક પ્રવીણ શાહ : ગુજરાતનું *ગૌરવ શિખર. ગ્રંથાલોકવિહાર : ગ્રંથાલય પથદર્શક સ્વ. પ્રવીણભાઈ શાહના લેખો અને સંસ્મરણોનો સંચય.* અમદાવાદ : ગુજરાત ગ્રંથાલય સેવા સંઘ. (2018) : 347-353.

119 સ્વ. પ્રોફેસર બી. એ. પ્રજાપતિ. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય-વૃત્ત* 10.6 (નવેમ્બર-ડિસેમ્બર 2020) : 11-16.

120 'પ્રિત્ઝર પ્રાઇઝ'થી વિભૂષિત શ્રી બાલકૃષ્ણ દોશી. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય-વૃત્ત* 8.2 (માર્ચ-એપ્રિલ 2018) : 5-6.

121 સ્વ. ભરતકુમાર લાલભાઈ પટેલ. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય-વૃત્ત* 10.6 (નવેમ્બર-ડિસેમ્બર 2020) : 8-10.

122 ડૉ. ભોગીલાલ જયચંદભાઈ સાંડેસરા. *ગુજરાતનું સંસ્કૃત-પ્રાકૃત સાહિત્યમાં પ્રદાન : પ્રિ. કાનજીભાઈ એમ. પટેલ અભિનંદન ગ્રંથ* (2005) : 583-584.

123 તસ્મૈ ગુરવે નમઃ (ડૉ. મણિભાઈ ઈ. પ્રજાપતિ). *ગીર્વાણગિરા-ગૌરવમ્ : આચાર્ય ડૉ. મણિભાઈ ઈ. પ્રજાપતિ અમૃતપર્વ અભિવાદન ગ્રંથ.* (2013) : 112-123. 'અમૃતં તુ વિદ્યા : ડૉ. મણિભાઈ ઈ. પ્રજાપતિ સમારોહ સ્મરણિકા' (1998)માં પ્રકાશિત લેખ 'મારા ગુરુદેવ' પૃ. 56-59નું સંવર્ધિત સ્વરૂપ.

124 સ્વ. પદ્મભૂષણ મધુસૂદન ઢાંકી. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય-વૃત્ત* 6.4 (જુલાઈ-ઑગસ્ટ 2016) : 8-9.

125 દર્શકનો દર્શનલોક : દર્શક શતાબ્દી અભિવંદના. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય-વૃત્ત* 5.1 (જાન્યુઆરી-ફેબ્રુઆરી 2015) : 1-5.

126 શિક્ષણ અને સમાજસેવાને સમર્પિત પ્રતિભાપુરુષ ડૉ. મફતલાલ પટેલ. *ગ્રંથવૈભવ* : ડૉ. મફતલાલ પટેલના સાહિત્યસ્વાદનો સંચય. સંપા. દધીચિ ઠાકર અને મિતેષ પરમાર (2021) : 266-280.

127 ડૉ. મહાવરિસિંહ ચૌહાન. *હિન્દી-ગુજરાતી કે સેતુ : ડૉ. મહાવીરસિંહ ચૌહાન.* સંપા. આલોક ગુપ્તા, અનૂપા ચૌહાન ઔર ઈશ્વરસિંહ ચૌહાન. ગાંધીનગર : ગૂર્જર ભારતી, 2019 : 69-71.

128 કર્મચૂડામણિ (માણેકલાલ એમ. પટેલ)ની ચિરવિદાય. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય-વૃત્ત* 2.1 (જાન્યુ.-ફેબ્રુ. 2012) : 6-12.

129 માણેકલાલ એમ. પટેલ : શ્રી મહોનલાલ પટેલ ભારતીય સાહિત્ય વ્યાખ્યાનમાળાના દ્રષ્ટા અને સ્રષ્ટા. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય-વૃત્ત* 2.1 (જાન્યુ. ફેબ્રુ. 2012) : 46-47.

130 માનવતાની મહેક પ્રસરાવતી સંવેદનશીલ સંસ્કારી કથાઓના સર્જક મુકુન્દરાય પારાશર્ય. *મુકુન્દરાય વિ. પારાશર્ય સ્મૃતિગ્રંથ : ભાગ-2 : છીપે પાક્યા મોતી.* સંવાહકો : કનુભાઈ જાની, દિલાવરસિંહ જાડેજા અને હરિકૃષ્ણ પાઠક. ભાવનગર : શ્રી મુકુન્દરાય વિ. પારાશર્ય સ્મારક ટ્રસ્ટ. પૃ. 544-552.

131 મુનિ કાંતિવિજયજી. *ગુજરાતનું સંસ્કૃત-પ્રાકૃત સાહિત્યમાં પ્રદાન : પ્રિ. કાનજીભાઈ એમ. પટેલ અભિનંદન ગ્રંથ* (2005) : 590-591.

132 મુનિ ચતુરવિજયજી. *ગુજરાતનું સંસ્કૃત-પ્રાકૃત સાહિત્યમાં પ્રદાન : પ્રિ. કાનજીભાઈ એમ. પટેલ અભિનંદન ગ્રંથ* (2005) : 592-593.

133 મુનિ જિનવિજયજી. *ગુજરાતનું સંસ્કૃત-પ્રાકૃત સાહિત્યમાં પ્રદાન : પ્રિ. કાનજીભાઈ એમ. પટેલ અભિનંદન ગ્રંથ* (2005) : 594-598.

134 પુણ્યવિજયજી. *ગુજરાતનું સંસ્કૃત-પ્રાકૃત સાહિત્યમાં પ્રદાન : પ્રિ. કાનજીભાઈ એમ. પટેલ અભિનંદન ગ્રંથ* (2001) : 599-603.

135 અમૃતપર્વની વંદના. (આચાર્યશ્રી મોહનલાલ પટેલ). *મોહનલાલ પટેલ અમૃતપર્વ*. સંપા. મણિભાઈ પ્રજાપતિ, પરામર્શક : ભોળાભાઈ પટેલ અને રઘુવીર ચૌધરી (2001) : V-VIII.

136 વિદ્યા-વ્યાસંગી શિક્ષક-આચાર્યશ્રી (મોહનલાલ પટેલ). *મોહનલાલ પટેલ અમૃતપર્વ*. સંપા. મણિભાઈ પ્રજાપતિ. પરામર્શક : ભોળાભાઈ પટેલ અને રઘુવીર ચૌધરી (2001) : 75-79.

137 મોહનલાલ પટેલ. *ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ, ભાગ-7*. અમદાવાદ : ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ. (2015) : 111-114

138 સાહિત્ય સર્જક અને કેળવણીવિદ્ આચાર્યશ્રી મોહનલાલ પટેલ. આચાર્યશ્રી મોહનલાલ પટેલ (1927-2020) સ્મૃતિ અંક. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય*-વૃત્ત 10.2-3 (2020) : 94-106.

139 શ્રદ્ધેય દાદાગુરુના સાંનિધ્યમાં. આચાર્યશ્રી મોહનલાલ પટેલ (1927-2020) : સ્મૃતિઅંક. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય*-વૃત્ત 10.2-3(2020) : 90-93

140 જ્ઞાનપીઠ અવૉર્ડ 2015થી વિભૂષિત શ્રી રઘુવીર ચૌધરી. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય*-વૃત્ત 5.6 (નવેમ્બર- ડિસેમ્બર 2015) : 1-7.

141 કર્મઠ, પ્રતિબદ્ધ અને સંવેદનશીલ ગ્રંથાલયી રમણલાલ એલ. પટેલની ચિરવિદાય. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય*-વૃત્ત 10.5 (સપ્ટેમ્બર-ઑક્ટોબર 2020) : 8-11

142 Dr. Ramakant Shukla : Poet laurate. *શ્રી હીરક પ્રાભૃતમ : આચાર્ય શ્રી રમાકાન્ત શુક્લ – હીરકજયંતી. શુભાભિનન્દનગ્રંથ.* પ્રધાનસમ્પાદક : આચાર્ય ઇચ્છારામ દ્વિવેદી 'પ્રણવ:' નયી દિલ્લી : દેવવાણી પરિષદ, દિલ્લી. (2015) : 488-492.

143 નિષ્કામ કર્મયોગી અને સર્વોદયી ડૉ. રામભાઈ પટેલ (1977-2021). *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય-વૃત્ત* 11.3 (મે-જૂન 2021) : 1-9.

144 આજીવન સંશોધક અને કર્મઠ ગ્રંથાલયી ડૉ. શિવદાન ચારણ. *ગ્રંથાલયશાસ્ત્રે શિવદર્શનમ્.* (2012) : 3-10.

145 ગુજરાતની મહાજન પરંપરાના મોભી શ્રેષ્ઠીવર્ય શ્રી શ્રેણિકભાઈની ચિરવિદાય. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય-વૃત્ત* 4.3 (મે-જૂન 2014) : 6-7.

146 પદ્મશ્રી સિતાંશુ યશશ્ચંદ્ર. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય-વૃત્ત* 7.6 (નવેમ્બર-ડિસેમ્બર 2017) : 1-9.

147 ડૉ. સી. એલ. પટેલ : વિશ્વ ગુજરાતી સમાજ : શ્રી કાનજીભાઈ દેસાઈ ગુજરાત પ્રતિભા અવૉર્ડ વર્ષ 2016. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય-વૃત્ત* 6.6 (જાન્યુઆરી-ફેબ્રુઆરી 2016) : 7-13.

148 ગુરુભગિની સહૃદયી વિદુષી ડૉ. હંસાબહેન : વ્યક્તિત્વ અને વાઙ્મય *સરસ્વતીકંઠાભરણમ્ : પ્રોફેસર હંસાબેન હિંડોચા અભિવાદન સમારોહ સ્મરણિકા.* સંપા. ડૉ. મણિભાઈ ઈ. પ્રજાપતિ અને મણિભાઈ પ્રજાપતિ. ગાંધીનગર : પ્રોફેસર હંસાબેન હિંડોચા અભિવાદન સમિતિ. (2016) : 84-93.

149 પાટણના અક્ષર આરાધકો. મણિભાઈ પ્રજાપતિ અને વલ્લરી મજમુદાર. પાટણની અસ્મિતા : ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદનું 41મું અધિવેશન સમરણિકા, તા. 29-30 ડિસેમ્બર, 2001 : 102-124.

150 સર્વ વિદ્યાલય કડીના આદ્ય આચાર્યશ્રીઓ : શ્રી પોપટલાલ પટેલથી શ્રી મનુભાઈ પટેલ. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય-વૃત્ત* 1.4 (જુલાઈ-ઑગસ્ટ 2011) : 7-15.

4. ગ્રંથસમીક્ષા

4.1 વાઙ્મયસૂચિ

001 કુકડિયા, પ્રવીણ, સંપા. (2018). પ્રત્યક્ષ સૂચિ. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય-વૃત્ત* 8.4 (જુલાઈ-ઑગસ્ટ 2018) : 36-38

002 નાગર, અમ્બાશંકર, ભોપાલસિંહ રાઠૌર, કિશોર કાબરા (1995). *ગુજરાતમાં હિન્દીના હસ્તલિખિત ગ્રંથોની ખોજ, 2-ભાગ* : *ગ્રંથસૌરભ* (2005) : 26-28

003 પટેલ, તોરલ અને શ્રદ્ધા ત્રિવેદી, સંપા. (2011-2016). *સંસ્કૃતિ સૂચિ, 2 ભાગ,* 7.4 (જુલાઈ-ઑગસ્ટ 2017) : 37-40

004 પુરાણી, વિનોદ, (1998). ભારતીય તત્ત્વજ્ઞાન મંદિરનો હસ્તપ્રત સંગ્રહ. *ગ્રંથસૌરભ* (2005) : 29-30

005 યાજ્ઞિક, અચ્યૂત અને કિરીટ ભાવસાર, સંપા. (2004). ગુજરાતી આદિમુદ્રિત ગ્રંથોની સૂચિ, *શબ્દસૃષ્ટિ* 24.1 (જાન્યુઆરી 2007) : 70-73

006 વેગડ, પ્રકાશ (1995). ગોવર્ધનરામ વિવેચનસંદર્ભ. *ગ્રંથસૌરભ* (2005) : 25

007 વેગડ, પ્રકાશ (1999). નવલકથા સંદર્ભકોશ. *ગ્રંથસૌરભ* (2005) : 23-24

008 વ્યાસ, કિશોર, સંપા. (2017). સામયિક લેખ સૂચિ : 2011-2015. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય–વૃત્ત* 9.2 (માર્ચ-એપ્રિલ 2019) : 34-36

009 શાહ, કનુભાઈ (1995). ગુજરાતી સંદર્ભગ્રંથો. *ગ્રંથસૌરભ* (2005) : 21-22

010 સોની, રમણ, સંપા. (2006). સામયિક લેખ સૂચિ. *પ્રત્યક્ષ* 16.4 (ઑક્ટોબર-ડિસેમ્બર 2007) : 14-16

011 ઠાકર, ધીરુભાઈ, સંપા. (2003). ગુજરાતી વિશ્વકોશ, ખંડ-17 : ય – રાં. *ગ્રંથસૌરભ* (2005) : 37-40

012 દેસાઈ, કુમારપાળ અને ગુણવંત બરવાળિયા (2016-2019) જૈન વિશ્વકોશ, ખંડ 1થી 5. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય–વૃત્ત* 6.6. (નવે.-ડિસે.2016); 27-30; 7.5 (સપ્ટે. ઑક્ટો. 2017) : 9.6 (નવે. - ડિસે. 2019) : 33-36.

013 દોશી, ટીના, (2015). ભારતીય મહિલા વિશ્વકોશ : વેદથી મહાભારત સુધી સ્ત્રીઓની સ્થિતિ. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય–વૃત્ત* 11.2 (માર્ચ - એપ્રિલ) : 40-43.

014 શાહ, પ્રીતિ, (2001). વિશ્વકોશ વિમર્શ. *ગ્રંથસૌરભ* (2005) : 34-36

4.2 શબ્દકોશ

015 કોઠારી, જયંત (1995). મધ્યકાલીન ગુજરાતી શબ્દકોષ. *ગ્રંથસૌરભ* (2005) : 50-51.

016 જાડેજા, રાજેન્દ્રસિંહ (2002). અંગ્રેજી-ગુજરાતી શબ્દકોશ (પ્રાથમિક કક્ષા), *ગ્રંથસૌરભ* (2005) : 45-47.

017 દવે, ઈશ્વરલાલ ર. (1994). ગુજરાતી ભાષાનો શબ્દાર્થકોશ (થિસોરસ). *ગ્રંથસૌરભ* (2005) : 52-53.

018 વ્યવહારોપયોગી ગુજરાતી – ગુજરાતી શબ્દકોશ (1995). *ગ્રંથસૌરભ* (2005) : 48-49.

4.3 સાહિત્યકારકોશ

019 શુક્લ, કિરીટ, સંપા. (2013). ગુજરાતી સાહિત્યકાર કોશ. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય–વૃત્ત* 3.4 (જુલાઈ - ઑગસ્ટ 2013) : 37-38.

4.4 આત્મકથા / જીવનચરિત્ર

020 ઓઝા, સી. એસ. 'મુન્સિફ'. (2021). કાનૂની દરિયાના કિનારેથી. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય–વૃત્ત* 11.2 (માર્ચ - એપ્રિલ 2021) : 43-44.

021 કોઠારી, ઉર્વિશ (2019). પ્રકાશ ન. શાહ : માતબર મુલાકાતો.... આલેખન. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય–વૃત્ત* 9.4 (જુલાઈ - ઑગસ્ટ 2019) : 38-39.

022 ચૌધરી, રઘુવીર, સંપા. (1998). ઉત્તર ગુજરાતનું મોતી : શ્રી મોતીભાઈ ર. ચૌધરી અભિવાદન ગ્રંથ. *ગ્રંથસૌરભ* (2005) : 291-292.

023 ચૌધરી, રઘુવીર, સંપા. (2000). નોખા મહાજન : શ્રી રિખવદાસ જે. શાહ સ્મૃતિગ્રંથ. *ગ્રંથસૌરભ* (2005) : 289-290.

024 જહા, કૃષ્ણકાન્ત, સંપા. (2012). સ્વામી વિવેકાનંદ પ્રકાશપુંજનાં 100 વર્ષ. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય–વૃત્ત* 2.1 (જાન્યુઆરી-ફેબ્રુઆરી 2012) : 51-53.

025 ઠાકર, મીનાક્ષી, સંપા. (2001). રાષ્ટ્રવિધાયક સરદાર. *ગ્રંથસૌરભ* (2005) : 276-278.

026 દેસાઈ, કુમારપાળ (2014). જીવતરની વાટે અક્ષરનો દીવો (જયભિખ્ખુનું ચરિત્ર). *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય–વૃત્ત* 5.5 (સપ્ટેમ્બર-ઑક્ટોબર 2015): 33-36.

027 પટેલ, આનંદીબહેન (2015). એ મને હંમેશાં યાદ રહેશે. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય–વૃત્ત* 7.5 (સપ્ટેમ્બર-ઑક્ટોબર 2017) : 34-36.

028 પટેલ, કે. એચ. (2012). રાજદૂતનાં સંસ્મરણો, અનુ. અલ્પેશ પટેલ. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય–વૃત્ત* 6.4 (જુલાઈ-ઑગસ્ટ 2016) : 45-47.

029 પટેલ, પ્રહ્‌લાદભાઈ છ. (2013). હોમી જહાંગીર ભાભા. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય–વૃત્ત* 4.1 (જાન્યુઆરી-ફેબ્રુઆરી 2014) : 33-35.

030 પટેલ, ભગવાનદાસ (2014). મારી આનંદયાત્રા. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય–વૃત્ત* 5.3 (મે-જૂન 2015) : 41-45

031 પટેલ, મફતલાલ (2018). મુઠ્ઠી ઊંચેરા માનવી : શ્રી વસંતભાઈ શાહ (વસંતદાદા). *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય–વૃત્ત* 8.6 (નવેમ્બર-ડિસેમ્બર 2018) : 38-39.

032 પટેલ, મોહનલાલ, વગેરે સંપા. (2010). કર્મચૂડામણિ માણેકલાલ. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય–વૃત્ત* 2.1 (જાન્યુઆરી-ફેબ્રુઆરી 2012) : 48-50,

033 પટેલ, મોહનલાલ (2013). ધ્રુવતારક : શ્રી માણેકલાલ પટેલની જીવનકથા. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય–વૃત્ત* 4.3 (મે-જૂન 2014) : 38-44.

034 પટેલ, મોહનલાલ (2013). ટાઇમ કેપ્સ્યૂલ (ઈ. સ. 1927થી 2012) : શ્રી મોહનલાલ પટેલની આત્મકથા. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય–વૃત્ત* 3.5 (સપ્ટેમ્બર-ઑક્ટોબર 2013) : 34-38.

035 પટેલ, વિઠ્ઠલભાઈ (2001). અંતરને અજવાળે : જીવન અને પ્રવૃત્તિ પરિમલ. *ગ્રંથસૌરભ* (2005) : 298-299.

036 બંસીધર, સંકલન-સંપા. (2014). લોકસ્મૃતિમાં સયાજીરાવ. અનુ. રાજેન્દ્ર નાણાવટી. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય–વૃત્ત* 4.3 (મે-જૂન 2014) : 44-48.

037 બ્રહ્મભટ્ટ, એ. સી. (2018). નેતૃત્વનો શ્રેષ્ઠ આદર્શ : પ્રમુખ સ્વામી મહારાજ. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય–વૃત્ત* 9.1 (જાન્યુઆરી-ફેબ્રુઆરી 2019) : 30-31.

038 ભાસ્કર, રાજ અને કનુભાઈ આચાર્ય (2017). સિવિલ સોલ્જર જે.બી. વોરા... *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય–વૃત્ત* 7.1 (જાન્યુઆરી-ફેબ્રુઆરી 2017) : 32-33.

039 માધવ, હર્ષદિવ અને રાજેન્દ્રપ્રસાદ, શાસ્ત્રી (2020). મૅનેજમેન્ટ સ્વામી ભગવાન રામ : પર્સનાલિટી ડેવલપમેન્ટ... સંદર્ભ : વાલ્મીકિ રામાયણ. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય–વૃત્ત* 11.3 (મે-જૂન, 2021) : 46-47.

040 મેઘાણી, મહેન્દ્ર, સંપા. (2014). મનુભાઈ પંચોલી સાથે વિચારયાત્રા. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય–વૃત્ત* 4.4 (જુલાઈ-ઑગસ્ટ 2014) : 39-40.

041 મેવાડા, નટવર (0000). શહીદ વીર ત્રિભોવનદાસ પટેલ : જીવન ઝરમર. *ગ્રંથસૌરભ* (2005) : 287-288.

042 યાજ્ઞિક, કુલીનચંદ્ર (2015). વહીવટની વાતો... અમદાવાદ : રંગદ્વાર પ્રકાશન. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય–વૃત્ત* 6.2 (માર્ચ-એપ્રિલ 2016) : 37-40.

043 વૈદ્ય, અરુણ એમ. (2016). આપણી મોંઘેરી ધરોહર : શ્રી પ્ર. ચુ. વૈદ્યનું જીવનચરિત્ર. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય–વૃત્ત* 8.1 (જાન્યુઆરી-ફેબ્રુઆરી 2018) : 35-38.

044 શાહ, જયંતીભાઈ, વગેરે સંપા. (1997). અભિષેક : પ્રા. જિતેન્દ્ર દવે અમૃતપર્વ ગ્રંથ. *ગ્રંથસૌરભ* (2005) : 293-294.

045 શાહ, જિતેન્દ્ર, સંપા. (2000). લક્ષ્મણભાઈ ભોજક અભિવંદના. *ગ્રંથસૌરભ* (2005) : 285-286.

046 શાહ, રિખવદાસ જે. (1997). પ્રાંતિક સ્વરાજ્યના પ્રહરી સરદાર વલ્લભભાઈ પટેલ. *ગ્રંથસૌરભ* (2005) : 274-275.

047 સોનેરી, કરસનદાસ (2019-20). ઇડરિયા ગઢનો અજવાશ. શબ્દાંકન અને

પરિકલ્પના : ભાનુપ્રસાદ પુરાણી. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય–વૃત્ત* 10.6 (નવેમ્બર-ડિસેમ્બર 2020) : 46 અને 07

– ચરિત્રસંગ્રહ

048 ઘારેખાન, ગિરિમા (2019). રજથી સૂરજ સુધી... *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય–વૃત્ત* 10.4 (જુલાઈ-ઑગસ્ટ 2020) : 46-47

049 પટેલ, મનુભાઈ, જે અને ચંદુલાલ હી. પટેલ, સંપા. (2018). પ્રતિભાવંદના : ચાણસ્માનું ગૌરવ-2. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય–વૃત્ત* 8.3 (મે-જૂન 2018) : 41-43.

050 પટેલ, મફતલાલ (2012). પરદેશે પાંગરતી ગુજરાતી પ્રતિભાઓ. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય–વૃત્ત ટ્રસ્ટ* 4.6 (નવેમ્બર-ડિસેમ્બર 2014) : 37-39.

051 પટેલ, મોહનલાલ (1998). મહેસાણા – પાટણ જિલ્લા સ્વાતંત્ર્ય સૈનિકોનો ટૂંકો જીવનપરિચય. *ગ્રંથસૌરભ* (2005) : 300-301.

052 શેઠ, ચંદ્રકાન્ત (2009). સારસ્વત વંદના. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય–વૃત્ત* 10.4 (જુલાઈ-ઑગસ્ટ 2020) : 41-43

053 સચ્ચિદાનંદ, સ્વામી (2012). ફાંસીના વરરાજાઓ *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય–વૃત્ત* 3.1 (જાન્યુઆરી-ફેબ્રુઆરી 2013) : 35-39.

4.5 ઇતિહાસ અને સંસ્કૃતિ

054 ઓઝા, ઈશ્વરલાલ (2002). પ્રાચીન અને મધ્યકાલીન ગુજરાતના ઇતિહાસની લેખનપ્રવૃત્તિ. *ગ્રંથસૌરભ* (2005) : 239-241.

055 ઓઝા, ઈશ્વરલાલ (2012). આપણા ઇતિહાસના ભ્રામક ખ્યાલો. *પ્રસ્તુત ગ્રંથની ભૂમિકા* : 4-9.

056 કડિયા, રસીલા, લેખન - સંકલન (2016). દસ્તાવેજ સંકલન (સં. 1643થી સં. 1914). *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય–વૃત્ત* 7.3 (મે-જૂન 2017) : 42-43.

057 પટેલ, અમૃત (1998). સૌરાષ્ટ્ર કડવા પાટીદારોનું માદરે વતન ઉમાપુર – ઊંઝા : ઉમિયા માતાજી. *ગ્રંથસૌરભ* (2005) : 260-261.

058 – (1999). વેદકાળથી મા ઉમિયાની પૂજા અને પ્રાચીન નગરી : ઉમાપુર – ઊંઝા. *ગ્રંથસૌરભ* (2005) : 262-263.

059 પટેલ, મોહનલાલ (2011). ગુજરાતની ગૌરવકથાઓ. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય–વૃત્ત* 5.2 (માર્ચ-એપ્રિલ 2015) : 37-38.

060 પંડિતા, રાહુલ (2018). અમારું રક્તરંજિત કાશ્મીર... અનુ. જેલમ વ્હોરા. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય–વૃત્ત* 9.6 (નવેમ્બર-ડિસેમ્બર 2019) : 41-43.

061 બ્રહ્મક્ષત્રિય, મુકુન્દભાઈ પ્ર. (1997). અણહિલપુરની અસ્મિતા અને પાટણનો સાંસ્કૃતિક ઇતિહાસ. *ગ્રંથસૌરભ* (2005) : 251.

062 — (1999). પાટણની ગૌરવગાથા. *ગ્રંથસૌરભ* (2005) : 252-253.

063 — (2000). ધન્ય ધરા પાટણની *ગ્રંથસૌરભ* (2005) : 254-255.

064. ભટ્ટ, બ્રહ્મકુમાર, (1996). રંગ જાય ના જુવાન. *ગ્રંથસૌરભ* (2005) : 246-247.

065 રાજગોપાલ, પી. વી., (2020). બીજા ભારતની યાત્રા. સંપા. જીલ કાર્લે - હેરિસ વગેરે.; અનુ. યતીશ મહેતા. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય–વૃત્ત* 10.1 (જાન્યુઆરી-ફેબ્રુઆરી 2020) : 38-40.

066 રાઓલ, પ્રવીણસિંહ પ્ર. (1998). ચાવડાવંશના જ્યોતિર્ધરો અને માણસા સંસ્થાનનો ઇતિહાસ. *ગ્રંથસૌરભ* (2005) : 256-257.

067 રાવલ, યશવંત જ. (1999). મધ્યકાલીન પાલણપુર. *ગ્રંથસૌરભ* (2005) : 258-259.

068 વાળંદ, નરોત્તમ (2011). ભરૂચની ભવ્યતા. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય–વૃત્ત* 8.6 (નવેમ્બર-ડિસેમ્બર 2018) : 40-44.

069 શાહ, જયેશ એન અને રાજેન્દ્ર જે. શાહ, સંપા. (2001). પાટણની અસ્મિતા = મિલેનિયમ હિસ્ટરી ઑફ પાટણ. *ગ્રંથસૌરભ* (2005) : 248-250.

4.6 ગાંધીસાહિત્ય

070 ખમાર, પ્રભાકર, સંપા. (2020). મહાત્મા ગાંધી સાથે સંવાદ. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય–વૃત્ત* 10.5 (સપ્ટેમ્બર-ઑક્ટોબર 2020) : 39-40.

071 પટ્ટણી, દક્ષા વિ. (2000). ગાંધીવિચાર : સત્ય અને અહિંસા. *ગ્રંથસૌરભ* (2005) : 266-268.

072 — (2003). ગાંધીજીનું ચિંતન : મૂલ્યાંકન. *ગ્રંથસૌરભ* (2005) : 269-273.

073 વેગડ, પી. પ્રકાશ (2013). ગાંધીજીનો સંસ્કારવારસો. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય–વૃત્ત* 3.3 (મે-જૂન 2013) : 42-43.

074 વૈદ્ય, ચુનીભાઈ (1998). સૂરજ સામે ધૂળ. *ગ્રંથસૌરભ* (2005) : 264-265.

075 શાહ, રોહિત, સંપા. મહાત્મા ગાંધીનો પુનર્જન્મ.... *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય–વૃત્ત* 10.5 (સપ્ટેમ્બર-ઑક્ટોબર 2020) : 36-38.

076 સલ્લા, મનસુખ, (2019). ગાંધીની નજરે દુનિયા. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય–વૃત્ત* 10.5 (સપ્ટેમ્બર-ઑક્ટોબર 2020) : 34-36.

4.7 ગ્રંથાલયશાસ્ત્ર, વાચન

077 પટેલ, બી. એમ., સંકલન – સંપાદન (2007-09). વાચકની દીવાદાંડી, 3 ભાગ. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય–વૃત્ત* 1.3 (મે-જૂન 2011) : 43-45.

078 મહેતા, ઉષાકાન્ત (2013). બાર્ટન લાઇબ્રેરી : 19મી સદીની બૌદ્ધિક ઘટના. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય–વૃત્ત* 4.2 (માર્ચ-એપ્રિલ 2014) : 33-39.

079 મોદી, નિરંજન ગો. (2001). ગુજરાતી શાંતવાચન અર્થગ્રહણ માપન. *ગ્રંથસૌરભ* (2005) : 74-76.

080 શાહ, ગીતા કિરણકુમાર (2001). પુસ્તકાલય પ્રવૃત્તિના પિતામહ : *મોતીભાઈ અમીન. ગ્રંથસૌરભ* (2005) : 65-67.

081 શાહ, પ્રીતિ, સંપા. (2001). પીધો અમીરસ અક્ષરનો (બીજી આવૃત્તિ). *ગ્રંથસૌરભ* (2005) : 71-73.

4.8 ધર્મ અને દર્શન

– જૈન ધર્મ-દર્શન

082 કડિયા, ચંદ્રકાન્ત (2002). પાટણનાં જિનાલયો. *ગ્રંથસૌરભ* (2005) : 119-120.

083 દેવલુક, નંદલાલ બી. સંપા. (2000). જૈન પ્રતિભાદર્શન : અભિવાદન ગ્રંથ. *ગ્રંથસૌરભ* (2005) : 117-118.

084 પ્રદ્યુમ્નસૂરિ મહારાજ (2000). યશોજીવન પ્રવચનમાળા. *ગ્રંથસૌરભ* (2005) : 115-116.

085 બરવાળિયા, ગુણવંત, સંપા. (2016). ઉપસર્ગ અને પરિષદ પ્રધાન જૈન કથાનકો. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય–વૃત્ત* 6.5 (સપ્ટેમ્બર-ઑક્ટોબર 2016) : 39-40.

086 બરવાળિયા, ગુણવંત, સંપા. (2017). વિનયધર્મ. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય–વૃત્ત* 7.2 (માર્ચ-એપ્રિલ 2017) : 39-40.

087 બ્રહ્મક્ષત્રિય, મુકુન્દભાઈ, સંપા. (2002). પાટણ દિવ્ય ચૈત્યપરિપાટિ : નિત્યદર્શન. *ગ્રંથસૌરભ* (2005) : 121-123.

088 ભાનુવિજયજી મહારાજ (1999). ઉત્તરાધ્યયન સૂત્ર, ખંડ-1 સંકલન : સાધ્વી પ્રિયદર્શનાશ્રીજી મહારાજ. *ગ્રંથસૌરભ* (2005) : 111-113.

089 ભોજક, લક્ષ્મણભાઈ હી. સંપા. (2002). પાટણ – જૈન – ધાતુ પ્રતિમા – લેખસંગ્રહ. *ગ્રંથસૌરભ* (2005) : 124-126.

090 રાજ્યશસૂરીશ્વરજી મ.સા. (2019). શ્રી ભક્તામર સ્તોત્ર. (પરિચય પુસ્તિકા). *વિશ્વવિદ્યાલય – વૃત્ત* 9.5 (સપ્ટે.-ઑક્ટો. 2019) : 32-34.

091 વિજયશીલચંદ્રસૂરિ, સંપા. (2013). વિજ્ઞપ્તિપત્ર વિશેષાંક ખંડ 1 અને 2 (અનુસંધાન અંક 60 અને 61). *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય–વૃત્ત* 5.6 (નવેમ્બર-ડિસેમ્બર 2013). 39-41

092 વિજયશીલચંદ્રસૂરીશ્વરજી, મ. સા. (2017). આધુનિક યુગસંદર્ભ અને જૈનદર્શનનાં તત્ત્વો, સંકલન : નલીની દેસાઈ. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય–વૃત્ત* 7.3 (મે-જૂન 2017) : 37-39.

093 વિજયશીલચંદ્રસૂરિ, (2021). પ્રાર્થનાભીના પત્રો : કોરોનાકાળનું પત્રચિંતન. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય–વૃત્ત* 11.3 (મે-જૂન, 2021) : 42-46.

– હિન્દુ ધર્મ-દર્શન

094 અધ્યારુ, વૈદેહી પાર્થિવકુમાર, અનુ. (વિ. સં. 2075). મહર્ષિ વેદવ્યાસ પ્રણીતં શ્રીમદ્ ભાગવતમહાપુરાણમ્..., 5 ખંડ. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય–વૃત્ત* 11.4 (જુલાઈ-ઑગસ્ટ 2021) : 37-42.

095 કલબુર્ગી, એમ. એમ., સંપા. (2016). વચન. સંપા. - ગુજ. અનુ. શરીફા વીજળીવાળા. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય–વૃત્ત* 71. (જાન્યુઆરી-ફેબ્રુઆરી 2017) : 33-35.

096 ગોહિલ, નાથાલાલ (2000). સત સાહેબની સરવાણી. *ગ્રંથસૌરભ* (2005) : 99-101.

097 પ્રજાપતિ, બી.એ. (2019). ભારતીય ધર્મ-દર્શન અને શિક્ષણ. સંપા. કનકબાળા જાની. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય–વૃત્ત* 20.1 (જાન્યુઆરી-ફેબ્રુઆરી 2020) : 35-38.

098 પ્રજાપતિ, મણિભાઈ ઈ. (1998). તત્ત્વવિચાર-સૌરભ. *ગ્રંથસૌરભ* (2005) : 96.

099 બારોટ, ડાહ્યાભાઈ, ભાષ્યકાર (1999). દક્ષગીતા. સંપા. પુરુષોત્તમદાસ ભી. શાહ. *ગ્રંથસૌરભ* (2005) : 97-98.

100 બી. ડી. શાહ કૉલેજ ઑફ એજ્યુકેશન, સંપા. (2000). પ્રાર્થના – ગીત સંગ્રહ. *ગ્રંથસૌરભ* (2005) : 103-104.

101 ભાનુવિજયજી મહારાજ, શ્રીકૃષ્ણઃશરણંમમ. સંકલન : મધુભાઈ સોની. *ગ્રંથસૌરભ* (2005) : 86-87.

102 ભાનુવિજયજી મહારાજ (1998). રામાયણમાં ભારતીય સંસ્કૃતિનું દર્શન. સંકલન : મધુભાઈ સોની. *ગ્રંથસૌરભ* (2005) : 88-89.

103 ભાનુવિજયજી મહારાજ (2002). ધન્યો ગૃહસ્થાશ્રમ, 2જી આવૃત્તિ. સંકલન : વકીલ પુરુષોત્તમદાસ ભી. શાહ. *ગ્રંથસૌરભ* (2005) : 90-92.

104 ભાનુવિજયજી મહારાજ (2003). ધ્યાન. સંપા. મધુસૂદન કૃ. સોની. *ગ્રંથસૌરભ* (2005) : 95.

105 ભાનુવિજયજી મહારાજ (2012). ભગવદ્ગીતાનો કર્મયોગ. સંકલન : મધુસૂદન કૃ. સોની. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય–વૃત્ત* (જાન્યુઆરી-ફેબ્રુઆરી 2013) : 33-34.

106 ભાનુવિજયજી મહારાજ (2014). શિવસૂત્ર. સંકલન : મધુસૂદન કૃ. સોની. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય–વૃત્ત* 4.6 (નવેમ્બર-ડિસેમ્બર 2014) : 39-40.

107 સુરેન્દ્રકુમાર, (2003). વિશુદ્ધ મનુસ્મૃતિ (માનવધર્મશાસ્ત્ર). અનુ. નાથુભાઈ ડોડિયા. *ગ્રંથસૌરભ* (2005) : 105-107.

108 સ્વામી, મનસુખ (2000). ઊંચી મેડી છે મારા સંતની. *ગ્રંથસૌરભ* (2005) : 102.

4.9 ભાષા-સાહિત્ય

– ગુજરાતી ભાષા અને સાહિત્ય

– – ગુજરાતી ભાષા

109 આચાર્ય, શાંતિભાઈ, (2001). ઉત્તર ગુજરાતની ભાષા : સર્વેક્ષણ અને અભ્યાસ. *ગ્રંથસૌરભ* (2005) : 190-193.

110 દેવી, ગણેશ, મુખ્ય સંપા. (2016). ભારતીય ભાષા લોક સર્વેક્ષણ : ગુજરાત – દીવ - દમણ અને દાદરાનગર હવેલીની ભાષા, ગ્રંથ-9. સંપા. કાનજી પટેલ. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય–વૃત્ત* 6.4 (જુલાઈ-ઑગસ્ટ 2016) : 42-45.

– – કવિતા અને કવિતા-વિવેચન

111 જાની, કૃપાશંકર, સંપા. (2001). કાવ્ય-વિમર્શ. *ગ્રંથસૌરભ* (2005) : 297-198.

112. પટેલ, કાન્તિભાઈ ના. (2016). હડસનને આરે ચંબલની પાળે. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય–વૃત્ત* 6.1 (જાન્યુઆરી-ફેબ્રુઆરી 2016) : 37-38.

113 પટેલ, બહેચરભાઈ (2003). મહારસ : ભક્તકવિ રણછોડ જીવન-કવન *ગ્રંથસૌરભ* (2005) : 215-217.

114 પટેલ, વિષ્ણુ (2002). અજાણ્યો જણ. *ગ્રંથસૌરભ* (2005) : 199-200.

115 બ્રહ્મક્ષત્રિય, મુકુન્દભાઈ, પ્ર. (2013). મારાં 5000 હાઈકુ. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય–વૃત્ત* 3.2 (માર્ચ-એપ્રિલ 2013) : 37.

116 મહેસાનવી, ચંદુ 'મુન્સિફ' (2014). તમે હયાત છો ? *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય–વૃત્ત* 4.2 (માર્ચ-એપ્રિલ 2014) : 39-40.

117 યશશ્ચંદ્ર, સિતાંશુ, સંપા. (2019). કવિવર પ્રેમાનંદ ગૌરવગ્રંથ : આખ્યાન – ગાન – ઘનાંકિતા CD સાથે. *વિશ્વવિદ્યાલય – વૃત્ત* 9.6 (નવેમ્બર-ડિસેમ્બર 2019) : 36-40.

118 વ્યાસ, જિતેન્દ્ર (2012). ફૂલની ચરી (કાવ્યસંગ્રહ). *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય–વૃત્ત* 3.2 (માર્ચ-એપ્રિલ 2013) : 34-36.

119 શેઠ, ચંદ્રકાન્ત (2015). ભક્તકવિ નરસિંહ મહેતા. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય–વૃત્ત* 5.3 (જુલાઈ-ઑગસ્ટ 2015) : 35-37.

120 સોલંકી, ભરત ( ). સિતાંશુ યશશ્ચંદ્રની કવિતા *ગ્રંથસૌરભ* (2005) : 196.

– – નવલકથા, ટૂંકી વાર્તા અને લઘુકથા

121 ત્રિવેદી, રમેશ, સંપા. (2018). અભિષેક : રમેશ ત્રિવેદીની લઘુકથાઓ અને આસ્વાદ. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય–વૃત્ત* 9.4 (જુલાઈ-ઑગસ્ટ 2019) : 36-38.

122 દેસાઈ, કુમારપાળ. અનાહતા, (2019). *બુદ્ધિપ્રકાશ* 166.7 (જુલાઈ 2020) : 11-16. (નવલકથા)

123 દેસાઈ, કેશુભાઈ (1991). ઊધઈ. *ગ્રંથસૌરભ* (2005) : 194-195 (નવલકથા)

124 પટેલ, મોહનલાલ, સંપા- અનુ. (2013). મોપાસાની પ્રતિનિધિ વાર્તાઓ, 2જી આવૃત્તિ. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય–વૃત્ત* 3.4 (જુલાઈ-ઑગસ્ટ 2013) : 36-37.

– – નાટક

125 અધ્યાપક, કેશવલાલ શિવરામ, (2003), સંગીત લીલાવતી, સંપા. દિનકર ભોજક. *ગ્રંથસૌરભ* (2005) : 218-221.

– – પ્રવાસસાહિત્ય

126 ચૌધરી, રઘુવીર (1984). બારીમાંથી બ્રિટન, અમૃતાથી ધરાધામ. શ્રી રઘુવીર ચૌધરી *અધ્યયનગ્રંથ.* સંપા. દૃષ્ટિ પટેલ અને સુનીતા ચૌધરી (2014) પૃ. 141-148.

127 પટેલ, તુલસીભાઈ, (2001). વાહ રે અમેરિકા. *ગ્રંથસૌરભ* (2005) : 206-209.

128 પટેલ, તોરલ અને ભોળાભાઈ પટેલ (2010). ઓગણીસમી સદીનું ગુજરાતી પ્રવાસલેખન : સંચય *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય–વૃત્ત* 1.2 (માર્ચ-એપ્રિલ 2011) : 37-40.

129 પટેલ, સોમાભાઈ (2013). અમેરિકા મારી નજરે; આહ અમેરિકા ! વાહ અમેરિકા. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય–વૃત્ત* 6.3 (મે-જૂન 2016) : 45-47.

130 સોલંકી, કિશોરસિંહ, (2021). અણદીઠેલી ભોમ. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય–વૃત્ત* 11.4 (જુલાઈ-ઑગસ્ટ 2021) : 42-44.

– – વિવેચન, નિબંધ વગેરે

131 જાની, કનુભાઈ, વગેરે સંપા. (2010-11) : મુકુન્દરાય વિ. પારાશર્ય સ્મૃતિગ્રંથ, 3 ગ્રંથો. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય–વૃત્ત* 1.4 (2011) : 36-39.

132 જોશી, રમણલાલ (1995). આદિવચન. *ગ્રંથસૌરભ* (2005) : 210-211.

133 ઠાકર, મનસુખ અને મહેન્દ્ર વાળા, સંપા. (2015). શ્વેતકેશી મિતર : શ્રી નરોત્તમ પલાણ અભિનંદન ગ્રંથ. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય–વૃત્ત* 5.6 (નવેમ્બર-ડિસેમ્બર 2015) : 32-34.

134 પટેલ, અર્ચના (2015). ધન્ય ધન્ય શિષ્યો જેના રે : એક જીવનગ્રંથ = ડૉ. યોગેન્દ્ર વ્યાસ : વ્યક્તિત્વ અને વાઙ્મય : એક અભ્યાસ. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય–વૃત્ત* 6.1 (જાન્યુઆરી-ફેબ્રુઆરી 2016) : 35-36.

135 પટેલ, કેશુભાઈ (2019). આલોક. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય–વૃત્ત* 10.5 (સપ્ટેમ્બર-ઑક્ટોબર 2020) : 40-41.

136 પટેલ, ગણેશભાઈ કા. (2017). કર્મણ્યેવાધિકારસે : ગણેશભાઈ કા. પટેલના લેખોનો સંચય. સંકલન : ગીતા પટેલ. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય–વૃત્ત* 7.4 (જુલાઈ-ઑગસ્ટ 2017) : 40-41.

137 પટેલ, દૃષ્ટિ અને સુનીતા ચૌધરી, સંપા. (2014). અમૃતાથી ધરાધામ : શ્રી રઘુવીર ચૌધરી અધ્યયન - ગ્રંથ, 2 ભાગ. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય–વૃત્ત* 5.5 (સપ્ટેમ્બર-ઑક્ટોબર 2015) : 31-33.

138 પટેલ, બહેચરભાઈ (2001). પ્રભાવ. *ગ્રંથસૌરભ* (2005) : 212-214.

139 પટેલ, મોતીભાઈ મ. (2021). અલગારી રખડપટ્ટી (રંગધનુષી નિબંધો), પુસ્તક પહેલું. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય–વૃત્ત* 11.5 (સપ્ટેમ્બર-ઑક્ટોબર 2021) : 39-41

140 પરીખ, વસંત (1996). બંધનનાં સ્પંદન; પત્રમ્-પુષ્પમ્. *ગ્રંથસૌરભ* (2005) : 204-205.

141 પલાણ, નરોત્તમ (2019). તપાસ : ગ્રંથાવલોકનો. *વિશ્વવિદ્યાલય–વૃત્ત* 9.5 (સપ્ટેમ્બર-ઑક્ટોબર 2019) : 31-32.

142 મહેતા, દિગીશ (1999). ઇંગ્લિશ ! ઇંગ્લિશ ! *ગ્રંથસૌરભ* (2005) : 143-144.

143 મહેતા, દીપક (2015). ઓગણીસમી સદીના ગ્રંથ અને ગ્રંથકાર. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય–વૃત્ત* 5.4 (જુલાઈ-ઑગસ્ટ 2015) : 32-35.

144 માવળંકર, પુરુષોત્તમ ગણેશ (1997). દીપાવલી સંવત 2054 : દિવાળી પ્રસંગે વિચારવાનગી. *ગ્રંથસૌરભ* (2005) : 202-203.

145 વ્યાસ, યોગેન્દ્ર (2019). ગુજરાતી સાહિત્યની વિશિષ્ટ કૃતિઓ, સંક્ષેપ – સંપા. ડૉ. અર્ચના પટેલ. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય–વૃત્ત* 10.4 (જુલાઈ-ઑગસ્ટ 2020) : 43-45.

146 શાહ, નવનીત (2001). ઝીણી વાત. *ગ્રંથસૌરભ* (2005) : 201-202

– – અનુવાદ-કળા

147 સોની, રમણ, સંપા. (2018). અનુવાદ-વિચાર અને અનુવાદ - પ્રક્રિયા. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય–વૃત્ત* 8.2 (માર્ચ-એપ્રિલ 2018) : 29-32.

– બંગાળી સાહિત્ય

148 દલાલ, અનિલા અને ભોળાભાઈ પટેલ, સંપા. (2012). રવીન્દ્ર સંચયિતા. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય–વૃત્ત* 2.5 (સપ્ટેમ્બર-ઑક્ટોબર 2012): 27-29.

149 વેગડ, પી. પ્રકાશ, સંપા. (2012). રવીન્દ્રનાથ ટાગોરનો વિનોદવૈભવ. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય–વૃત્ત* 2.4 (જુલાઈ-ઑગસ્ટ 2012) : 59-61.

– સંસ્કૃત–પ્રાકૃત સાહિત્ય

150 ખાંડવાળા, રવીન્દ્ર, વગેરે સંપા. (2015-16). ડૉ. હર્ષદેવ માધવ અભિનંદનગ્રંથ, 3 ખંડ. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય–વૃત્ત* 6.3 (મે-જૂન 2016) : 36-39.

151 પટેલ, ગૌતમ, પ્રધાન સંપા. (1999). સંસ્કૃત સાહિત્યમાં મહાત્મા ગાંધી. સંપા. હર્ષદેવ માધવ. *ગ્રંથસૌરભ* (2005) : 147-149.

152 પટેલ, ગૌતમ, સંપા. – અનુ. (2013-17). મહાકવિ કાલિદાસ સમગ્ર ગ્રંથાવલી, 4 ખંડ. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય–વૃત્ત* 7.3 (મે-જૂન 2017) : 39-42.

153 પટેલ, હેમરાજભાઈ આર. (2001). સંસ્કૃત કાવ્યશાસ્ત્ર અને ભક્તિશાસ્ત્રમાં ભક્તિની વિચારણા. *ગ્રંથસૌરભ* (2005) : 157-158.

154 પાઠક, વાસુદેવ (1996). ગુજરાતના સંસ્કૃત નાટ્યકારો. *ગ્રંથસૌરભ* (2005) : 169-170.

155 પુણ્યવિજયજી મહારાજ, સંપા. (2010). મહાકવિ સોમેશ્વર વિરચિત કીર્તિકૌમુદીમહાકાવ્યમ્, તથા કવિ અરિસિંહ ઠક્કુર વિરચિત સુકૃતસંકીર્તનમહાકાવ્યમ્. નવીન સંસ્કરણ સંપા. સાધ્વી ચન્દનબાલાશ્રી. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય–વૃત્ત* 2.6 (નવેમ્બર-ડિસેમ્બર 2012) : 41-44.

156 પ્રજાપતિ, અંબાલાલ, સંપા. (2002). સુભાષિત રત્નાવલી. *ગ્રંથસૌરભ* (2005) : 152-153.

157 પ્રજાપતિ, મણિભાઈ, ઈ. (1999). સંસ્કૃત સ્વાધ્યાય મંજૂષા. *ગ્રંથસૌરભ* (2005) : 167-168.

158 પ્રજાપતિ, મણિભાઈ ઈ. સંકલન – અનુ. (2013). સંસ્કૃત સૂક્તિ સુભાષિત રત્નમંજૂષા (વિદુરનીતિ સમન્વિતા). *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય–વૃત્ત* 3.2 (માર્ચ-એપ્રિલ 2013) : 34-35.

159 બ્રહ્મક્ષત્રિય, મુકુંદભાઈ પ્ર. લેખક – સંપા. (2001). કલિકાલસર્વજ્ઞ શ્રી હેમચંદ્રાચાર્ય : એક વિરલ વિરાટ વિભૂતિ. *ગ્રંથસૌરભ* (2005) : 159-161.

160 – (2003). કલિકાલસર્વજ્ઞ શ્રી હેમચંદ્રાચાર્ય : જીવન અને કવન. *ગ્રંથસૌરભ* (2005) : 162-165.

161 ભાનુવિજયજી મહારાજ (2016). ચાણક્યનીતિ. સંકલન : મધુસૂદન કૃ. સોની. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય–વૃત્ત* 8.4 (જુલાઈ-ઑગસ્ટ 2018) : 38-39.

162 ભાયાણી, હરિવલ્લભ, ચયન અને અનુ. (2001). મુક્તક રત્નકોશ : સંસ્કૃત – પ્રાકૃત – પ્રાકૃત મુક્તકોનો અનુવાદ. *ગ્રંથસૌરભ* (2005) : 150-151

163 મહેતા, રશ્મિકાન્ત (1998). સંસ્કૃત નાટકોમાં ઇતિહાસ. *સામીપ્ય* 32.1-2 (એપ્રિલ-સપ્ટેમ્બર 2006) : 94-96.

164 યાજ્ઞિક, કુલીનચંદ્ર, સંપા. અનુ. (2015). સુભાષિત સૌરભ. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય–વૃત્ત* 5.6 (નવેમ્બર-ડિસેમ્બર 2015) : 30-32.

165 હિંડોચા, હંસા ( ). ગીતગોવિન્દ પરંપરાનાં કાવ્યો : તુલનાત્મક અભ્યાસ. *ગ્રંથસૌરભ* (2005) : 155-156

166 હેમ – હીર – યશો શબ્દપણિકા. (1996). *ગ્રંથસૌરભ* (2005) : 165-166. (ઉ.ગુ. યુનિ. દ્વારા પ્રકાશિત)

– હિન્દી સાહિત્ય

167 ગુપ્તા, આલોક, સંપા. (1999). ભારતીય ઉપન્યાસ કી અવધારણા ઔર રઘુવીર ચૌધરી કા સૃજન. *ગ્રંથસૌરભ* (2005) : 179-182.

168 દ્વિવેદી, લલિત (2003). રાજસ્થાન કે સન્ત-ભક્ત કવિયોં કી હિન્દી સાહિત્ય કો દેન. *ગ્રંથસૌરભ* (2005) : 187-189.

169 પટેલ, ભોળાભાઈ (2001). ભારતીય ઉપન્યાસ પરંપરા ઔર ગ્રામકેન્દ્રી ઉપન્યાસ. *ગ્રંથસૌરભ* (2005) : 183-186

4.10 લોકસાહિત્ય, ભવાઈ અને બારોટી સાહિત્ય

170 જાની, દુર્ગાબહેન, વગેરે (2016). વગડાવો રૂડા ઢોલ (લગ્નગીતો – ગાણાં – ફટાણાં). *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય–વૃત્ત* 6.3 (મે-જૂન 2016) : 47-48.

171 જાની, બળવંત અને રતુદાન રોહડિયા (1999). વહીવંચા બારોટ : પરિચય અને પ્રદાન. *શબ્દસૃષ્ટિ* 18.2 સળંગ અંક 209 (ફેબ્રુઆરી 2001) : 81-82.

172 જાની, બળવંત, સંપા. (2003) લોકગીત : તત્ત્વ અને તંત્ર. *ગ્રંથસૌરભ* (2005) : 222-227.

173 જાની, બળવંત અને રતુદાન, રોહડિયા ( ). વહીવંચા બારોટ : પરિચય અને પ્રદાન. *ગ્રંથસૌરભ* (2005) : 228-229.

174 પટેલ, ભગવાનદાસ (2000). ભીલ ગીતકથા : ખૂતાંનો રાઝવી અને દેવોલ ગુઝરણ. *ગ્રંથસૌરભ* (2005) : 230-232.

175 ભોજક, દિનકર (2002). રંગગુર્જરી. *ગ્રંથસૌરભ* (2005) : 233-234.

176 મહીપતરામ, રૂપરામ (2003). ભવાઈ સંગ્રહ, સંપા. દિનકર ભોજક. *ગ્રંથસૌરભ* (2005) : 234-236.

4.11 વ્યક્તિત્વ વિકાસ

177 કોટક, આર. એન., લેખન-સંકલન (2011). ઇન્ટરવ્યૂ ટૅક્નિક્સ અને સરળ માર્ગદર્શન. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય–વૃત્ત* 2.2 (માર્ચ-એપ્રિલ 2012) : 35-36.

178 કોટક, આર. એન. લેખન-સંકલન (2012). સ્નાતક પછી શું ? સંપા. જગદીશ પટેલ. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય–વૃત્ત* 2.4 (જુલાઈ-ઑગસ્ટ) : 61-62

179 પટેલ, સોમાભાઈ (2020). ઇન્ટરવ્યૂ : ટિપ્સ અને ટૅક્નિક. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય–વૃત્ત* 10.6 (નવેમ્બર-ડિસેમ્બર 2020) : 44-46.

180 પટેલ, હરગોવિંદભાઈ એન. અને વિષ્ણુભાઈ જી. પટેલ, સંપા. (2015). કારકિર્દી માર્ગદર્શન. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય–વૃત્ત* 5.1 (જાન્યુઆરી-ફેબ્રુઆરી 2015) : 37.

181 શાહ, પ્રીતિ (2020). આત્મબળને અજવાળે. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય–વૃત્ત* 11.1 (જાન્યુઆરી-ફેબ્રુઆરી 2021) : 42-43.

182 શાહ, શરદ પી. (2015). ચિંતન, ત્રીજી આવૃત્તિ. 80 પૃ. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય–વૃત્ત* 11.3 (મે-જૂન 2021) : 41-42.

4.12 શિક્ષણ

183 ઠાકર, દક્ષેશ, સંપા. (2013). વિદ્યાવિહાર : ઉદીચ્યમાં પ્રગટ થયેલા કુલીનચંદ્ર યાજ્ઞિકના વિચારો. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય–વૃત્ત* 3.3 (મે-જૂન 2013) : 40-42.

184 ડાભી, શંકરજી, વગેરે સંપા. (2002). અનોખા શિક્ષણકાર – સમાજરત્ન શ્રી વાઘજીભાઈ નાથુસિંહ સોલંકી સ્મૃતિગ્રંથ. *ગ્રંથસૌરભ* (2005) : 295-297.

185 ત્રિવેદી, નર્મદ (2013). શિક્ષણની માવજત. સંપા. પિનાકીન ન. ત્રિવેદી અને શિલ્પા પિ. ત્રિવેદી. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય–વૃત્ત* 4.1 (જાન્યુઆરી-ફેબ્રુઆરી 2014) : 31-33.

186 ત્રિવેદી, રમેશ એમ. અને અન્ય (1946). સુવર્ણજયંતી ગ્રંથ : ચારુતર વિદ્યામંડળ, વલ્લભવિદ્યાનગર (1946-1996). *ગ્રંથસૌરભ* (2005) : 133-134.

187 દવે, નિરંજન (1999). ઉચ્ચ શિક્ષણ : ચિંતા અને ચિંતન. *ગ્રંથસૌરભ* (2005) : 127-130.

188 દવે, પારસ, સંપા. (2020). પાંખ આપવાની પહેલ : નોખું કાર્ય કરતી શાળાની વાત. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય–વૃત્ત* 11.2 (માર્ચ-એપ્રિલ 2021) : 44-45.

189 પટેલ, મોહનલાલ (2015). સર્વ વિદ્યાલય કેળવણી મંડળ, કડી અને ગાંધીનગર અને કડવા પાટીદાર કેળવણી ઉત્તેજક મંડળ, કડી (સંક્ષિપ્ત ઇતિહાસ). *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય–વૃત્ત* 7.6 (નવેમ્બર-ડિસેમ્બર 2017) : 34-40.

190 પટેલ, સોમાભાઈ (2019). ફોરમ ધરતીની. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય – વૃત્ત*. 10.6 (નવેમ્બર-ડિસેમ્બર 2020) : 43-44.

191 પરમાર, ઈશ્વર, સંપા. (2017). સર્જકોના સર્જક શિક્ષક *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય–વૃત્ત* 7.6 (નવેમ્બર-ડિસેમ્બર 2017) : 40-42.

192 પ્રજાપતિ, બી. એ. (2013). જ્ઞાનશક્તિ. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય વૃત્ત* 3.4 (જુલાઈ-ઑગસ્ટ 2013) : 33-36.

193 પ્રજાપતિ, બી.એ. (2019). કુલપતિની કલમે (આદિવચન સંગ્રહ) *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય–વૃત્ત* 9.4 (જુલાઈ-ઑગસ્ટ 2019) : 33-36.

194 બી.ડી. શાહ કૉલેજ ઑફ એજ્યુકેશન (2001). શિક્ષણમાં આંતરદર્શન. *ગ્રંથસૌરભ* (2005) : 131-132.

195 મેઘાણી, મહેન્દ્ર (2017). આપણાં સંતાનો *વિશ્વવિદ્યાલય* – વૃત્ત 9.5 (સપ્ટેમ્બર-ઑક્ટોબર 2019) : 34-35.

196 યાજ્ઞિક, કુલીનચંદ્ર, (2017). યુનિવર્સિટીની સ્થાપનાનો વૃત્તાંત : ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટી (સંભારણાં સહ). *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય*–વૃત્ત 7.5 (સપ્ટેમ્બર-ઑક્ટોબર 2017) : 31-34.

197 વછરાજાની, ભદ્રાયુ, (2011). ગુજરાતની શિક્ષણવિભૂતિઓ;ગુજરાતનાં

198 શિક્ષણતીર્થો; ગુજરાતનું શિક્ષણ અવલોકન. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય*–વૃત્ત 1.6

199 (નવેમ્બર-ડિસેમ્બર 2011) : 40-44

200 શેલત, હિમાંશી, (2018). ઉજાશભર્યો એક ખંડ : એમ. ટી.બી. કૉલેજ સાથે ત્રણ દાયકાની યાત્રા. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય*–વૃત્ત 9.2 (માર્ચ-એપ્રિલ 2019) : 31-33.

201 સલ્લા, મનસુખ, સંપા. (2018). તમારા બાળકને ઓળખો : બાળક – વાલી – ઘર – શાળા સંબંધ. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય*–વૃત્ત 8.3 (મે-જૂન 2018) : 43.45.

202 સલ્લા, મનસુખ (2020). પાયો અને પુનર્રચના : શિક્ષણ અંગેના લેખો. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય*–વૃત્ત 11.1 (જાન્યુઆરી-ફેબ્રુઆરી 2021) : 39-42.

4.13 અન્ય વિષયો

203 કારીઆ, અશ્વિન, વગેરે સંપા. (1998). નારી સંવેદના. *ગ્રંથસૌરભ* (2005) : 306-307.

204 પટેલ, પ્રવીણ જ. (2021). વિશ્વ આધુનિક કેવી રીતે બન્યું ? *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય*–વૃત્ત 11.5 (સપ્ટેમ્બર-ઑક્ટોબર 2021) : 41-43.

205 મેઘાણી, જયંત, સંપા. અનુ. (2018). વિચારોની વસંત *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય*–વૃત્ત 8.5 (સપ્ટેમ્બર-ઑક્ટોબર 2018) : 34-36.

206 પટેલ, વિઠ્ઠલભાઈ અં. (2016). વિશ્વ આપણી નજરે. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય*–વૃત્ત 7.2 (માર્ચ-એપ્રિલ 2017) : 37-38.

4.14 સામયિકો અને પત્રકારત્વ

207 દેસાઈ, નિમેષ, તંત્રી – (2003). રંગપર્વ : રંગભૂમિની, ખાસ તો ગુજરાતી રંગભૂમિની, વાત કરતું દર બે મહિને પ્રકટ થનારું સામયિક અંક-1, વર્ષ-1. *ગ્રંથસૌરભ* (2005) : 83-85.

208 પટેલ, બી. એમ. અને મહેન્દ્ર બી. પટેલ, સંપા. (2008). પત્રકારત્વના પ્રવાહો : ગઈ કાલ, આજ અને આવતી કાલ. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય–વૃત્ત* 2.2 (માર્ચ-એપ્રિલ 2012) : 36-39.

209 મેઘાણી, મહેન્દ્ર, સંપા. (2013). મિલાપની વાચનયાત્રા : 1950-1953, 4 ખંડો. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય–વૃત્ત* 3.6 (નવેમ્બર-ડિસેમ્બર 2013) : 37-39.

210 યશશ્ચંદ્ર, સિતાંશુ, સંપા. (2016). ફાર્બસ ગુજરાતી સભા ત્રૈમાસિક : મીમાંસા પર્વ 1થી 3, પુસ્તક 80 (2.34) – 81 (1, 2, 3, 4) : સાર્ધ શતાબ્દી વિશેષાંક. *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય–વૃત્ત* 6.6 (નવેમ્બર-ડિસેમ્બર 2016) : 30-33.

211 સંઘવી, રમેશ, સંપા. (2011-12). શાશ્વત ગાંધી વર્ષ 1.1-12 (ઑક્ટોબર-સપ્ટેમ્બર 2011-12) *સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય* વૃત્ત 2.6 (નવેમ્બર-ડિસેમ્બર 2012) : 38-41.

212 હર્ષે, પુનિતા અરુણ (2000). જિલ્લા કક્ષાના પત્રકારત્વ સંદર્ભે 'સમય' એક અધ્યયન. *ગ્રંથસૌરભ* (2005) : 77-79.

213 સોની, રમણ, સંપા (1995). પ્રત્યક્ષ : સામયિક સંપાદન. *ગ્રંથસૌરભ* (2005) : 80-82.

4.15 Books in English

– Autobiography etc.

214 Abdulkalam, A. P. J. with Arun Tiwari (1999). Wings of fire : An autobiography of A. P. J. Abdul Kalam. *Grantha saurabh* (2005) : 279-282.

215 Dave, Mahesh and Ramesh Oza (2002). Dr. Harivallabh Bhayani : A man of letters. *Granthasaurabh* (2005) : 283-284.

216 Desai, Kalidas, (2014). From England with love. Ed. Padma Desai. *Sarva Vishvavidyalaya - vṛtta* 9.2 (March-April 2019) : 29-31.

– Education

217 Patel, Jaykrishna, S. (2017). Student's treasure : Powarful tools for a successful life. *Sarva Vishvavidyalaya - vṛtta* 7.1 (Jan-Feb. 2017) : 35-37.

218 Sharma, Kavita A. (2013). Sixty years of the University Grants Commission... *Sarva Vishvavidyalaya - vṛtta* 4.4 (July-August 2014) : 36-39.

– Gandhian Studies

219 Mashelkar, Raghunath, ed. (2010). Timeless inspirator, Reliving Gandhi, 2nd. ed. *Sarva Vishvavidyalaya - vṛtta* 1.5 (Sept.-October, 2012) : 30-35.

220 Sharma, Anand, ed. (2007). Gandhian peace, non-violence and empowerment way... *Sarva Vishvavidyalaya - vṛtta* 4.5 (Sept.-Octo. 2014) : 33-35.

– History

221 Sethuraman, K. R., (1999). Tamilnattil Saurashtirar : Mulu varalaru = An Exhaustaive history of Saurashtras in Tamilnadu, 2nd ed. *Granthasurabh* (2005) : 245-246.

222 Sondhi, M. L. and Apratim Mukarji ed. (2002). The Black book of Gujarat. *Granthasaurabh* (2005) : 242-244.

– Judiciary

223 Gosai, M. R., (2018). The Indian higher Judiciary : Unresolved issues of judicial independnce, accountability and reforms,

Sarva Vishvavidyalaya - vṛtta 8.5 (Sept.-October 2018) : 36-38.

– *Library Science, Publishing*

224 Biswas, Subhash Chandra (2015). Librarianship in Indian national perspectives. *Sarva Vishvavidyalaya - vṛtta* 6.3 (May-June 2015) : 48-50.

225 Feather, John and Paul Struges, ed. (2003). International Encyclopedia of Information and Library Science, 2nd ed. *Granthasarabh* (2005) 41-44.

226 Inflibnet. Soul : Sottware for Univesity Libraries - User Manual (2003). *Granthasaurabh* (2005) : 60-62.

227 Jani, Kanakbala and Kiran Jani. Public libraries Acts in India : With library related other acts. *Sarva Vishvavidyalaya - vṛtta* 5.2 (March-April 2015) : 38-39.

228 Malhotra, D. N. ed. (1998). 50 Years of Book Publishing in India Since Independence. *Granthasaurabh* (2005) : 68-70.

229 Pandian, Paul M. and Ashok Jambhekar (2001). Internet for Libraries and Information Centres. *Granthasaurabh* (2005) : 58-59.

230 Rydell, Anders (2017). The Book Thieves : The Nazi looting of Europe's libraries. Tr. in English by Henning Koch. *Sarva Vishvavidyalaya - vṛtta* 8.2 (March-April 2018) : 32-35.

231 Shah, Pravin and Kirit Bhavsar, ed. (2001). Directory and Information Centres in Gujarat. *Granthasaurabh* (2005) : 63-64.

232 Struges, Paul (2002). Public Internet Access in Libraries and Infomation Centres. *Granthasaurabh* (2005) : 54-57.

233 Vyas, Priyanki R. and Jagadish S. Joshi, Resarchers in English (An Annotated bibliography of the Ph. D. theses in the subjcet of English awarded by the Universities of Gujarat State). *Granthasaurabh (2005) : 31-33.*

– *Literature etc*

234 Goel, Aruna, (2003). Human resources developments and ancient Sanskrit literature. *Granthasaurabh* (2005) : 174-178.

235 Mishra, D. S. ed. (2011). An anthology of Gujarati Dalit Literaure. *Sarva Vishvavidyalaya - vṛtta* 1.5 (35-38)

236 Nagar, Anupam Ratan Shankar (1995). Mysticism in Tagore's Poetry. *Granthasaurabh* (2005) : 140-142.

237 Panda, Ravindrakumar (1997). Anandabodhayati : Life & Philosophy. *Granthasaurabh* (2005) : 108.

238 Patel, Amrita Paresh (2002). A Lover of light among luminaries : Dilip Kumar Roy. *Granthasaurabh* (2005) : 135-139.

239 Patel, Amrita Paresh (2019). Wordsworth as a poetic mystic : A critical Study. *Sarva Vishvavidhyalaya-vṛtta* 9.3 (May-June 2019) : 44-46.

240 Patel, Gautam, ed. (1997). Meghaduta of Kalidas in five languages. *Granthasaurabh* (2005) : 154-155.

241 Shah, Maherdra, (2013-14). The Philosophy of Mahabharat... 2vols. *Sarva Vishvavidyalaya - vṛtta* 4.5 (Sept. Octo. 2014) : 35-36

242 Thakkar, G. M., (2002). Rupals spoken English grammar. *Granthasaurabh* (2005) : 145-146.

– Miscellenious Subjects

243 Rajeshirke, Ashok B. transcibed ed. (2014). Pre-modern Kutchi nevigation technique and voyages. *Sarva Vishvavidyalaya - vṛtta* 5.3 (May-June 2015) : 45-48.

244 Parasuraman S. and Unnikrishnan P. V. ed. Indian disasters report : Towards a policy initiative. *Granthasaurabh* (2005) : 302-304.

245 Sharma, Anju (2018). Corporate Monk : A journey from wealth to wisdom. *Sarva Vishvavidyalaya - vṛtta* 9.3 (May-June 2019) : 46-47.

246 Sherry Chand, Vijay and T. V. Rao (2011). Nurturing Institutional excellence : Indian Institute of Management. *Sarva Vishvavidyalaya - vṛtta* 2.5 (Sept.-Octo. 2012) : 30-33

247 Modi, Narendra (2011). Convenient action : Gujarat's responses to chalenges of climate change. *Sarva Vishvavidyalaya - vṛtta* 1.1 (Jan-Feb. 2011) : 26-29

5. સામયિક સંપાદન

1. ઉદીચ્ય : હેમચન્દ્રાચાર્ય ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટીનું પાક્ષિક વૃત્તપત્ર 1992-2005.
2. આનર્ત : હેમચન્દ્રાચાર્ય ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટીનું જર્નલ વૉલ્યુમ 3થી 11 (સંપાદક/વ્યવસ્થાપક સંપાદક)
3. સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય-વૃત્ત : કડી સર્વ વિશ્વવિદ્યાલયનું દ્વિમાસિક વૃત્તપત્ર વર્ષ 2011થી ચાલુ.

6. પરામર્શન

1. શાળા પુસ્તકાલય સંચાલન. ત્રિભોવનભાઈ એન. પટેલ અને અમૃતભાઈ એમ. પટેલકૃત. પાટણ : ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટી 1994. 124-125. પરામર્શક : મણિભાઈ પ્રજાપતિ.

7. સાક્ષાત્કાર (Interview)

1. મોહનલાલ પટેલ સાથે સાક્ષાત્કાર. *મોહનલાલ પટેલ અધ્યયનગ્રંથ.* સંપા. મણિભાઈ પ્રજાપતિ. (2001) 368-401.

2. સિતાંશુ યશશ્ચંદ્ર સાથે સાક્ષાત્કાર. 'ગિરનાર દૂરદર્શન' દ્વારા પ્રસારિત.

8. પીએચ.ડી. માર્ગદર્શન

– હેમચન્દ્રાચાર્ય ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટી, પાટણ

1. કનકબાળા જાની. ભારતના વિવિધ રાજ્યોના સાર્વજનિક ગ્રંથાલય ધારાઓનો તુલનાત્મક અભ્યાસ : ગુજરાતના સાર્વજનિક ગ્રંથાલયોના ધારાનો અને ગુજરાતના સાર્વજનિક ગ્રંથાલયોના વિકાસમાં તેની અસરના વિશેષ પરિપ્રેક્ષ્યમાં. **2009.**

2. બાબુલાલ અંકુયા. ગુજરાત રાજ્યની યુનિવર્સિટી લાઇબ્રેરીઓના વિકાસમાં વિશ્વ વિદ્યાલય અનુદાન આયોગનું પ્રદાન : એક અધ્યયન. **2011.**

3. નરેન્દ્રકુમાર પ્રજાપતિ. પારસીઓનું ગુજરાતી સાહિત્યમાં પ્રદાન : વાઙ્મયસૂચિ અને બિબ્લિઓમૅટ્રિક અભ્યાસ. **2011.**

4. ભગવાનભાઈ ચૌધરી. હેમચંદ્રાચાર્ય ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટી (પાટણ) ગ્રંથાલય અને યુનિવર્સિટી સંલગ્ન કૉલેજોના ગ્રંથાલયોના વિકાસમાં યુ. જી. સી.નું પ્રદાન : એક અભ્યાસ. **2012.**

5. અજય રાવલ. કાનૂની ગ્રંથાલયિત્વ અને પશ્ચિમ ભારતનાં રાજ્યોની હાઈકૉર્ટ્સનાં ગ્રંથાલયો : એક અભ્યાસ. **2012.**

6. ફાલ્ગુની પ્રજાપતિ. ગુજરાતની યુનિવર્સિટીઓ સાથે સંલગ્ન મૅનેજમેન્ટ સ્કૂલ્સનાં ગ્રંથાલયો : એક અભ્યાસ. **2013.**

7. ભગવતી પ્રજાપતિ. ગુજરાતનાં બાળગ્રંથાલયો : એક અભ્યાસ : **2013.**

8. સલીમ ચૌહાણ. ગુજરાતમાં ઈસ્લામવિદ્યા વિષયક સંસ્થાઓનાં ગ્રંથાલયો : એક અભ્યાસ. **2013.**

– ક્રાંતિગુરુ શ્યામજીકૃષ્ણ વર્મા કચ્છ યુનિવર્સિટી, ભુજ.

9. વર્ષા મહેતા. કચ્છના સર્વાંગી વિકાસમાં માહિતી અને જ્ઞાનકેન્દ્રોની ભૂમિકા : એક અભ્યાસ. 2011.

10. Nirmal Harshad. A Case Study of the use of the Soul Software in the Automation of University Libraries of Gujarat and Rajasthan States. 2012

11. Lalwani Suresh. A Study of Infromation Seeking Behavior of Faculty Members of Management Colleges in Gujarat State. 2012.

– રાય યુનિવર્સિટી સરોડા, ધોળકા (અમદાવાદ)

12 Prajapati, Payal. An Indepth Study of Information Seeking Behavior of the Faculty Members of the Post-Graduate Departments of Ganpat University, Kherva (Mehsana) and H. N. G. University, Patan. 2018.

9. કેટલાક અભિપ્રાયો

'It is gratifying to note that Sri Manibhai who has uncanny knack for creating and converting occasions such as the present into academic memorabilia has contributed a volume to the corpus of writing on Patan in particular and Gujarat in general. He has dug deep in the immensely rich archives of Patan and with his discerning eye gleaned material for his purpose accomplished the task of editing the volume and systematically arranged articles covering various aspects of Patan. It is a true tribute not only to the achievements of the person but also to the glorious past of Patan what it symbolized and does so even now. The volume (The Glorious History and Culture of Patan) is a miror-house of Patan. In view of the above facts I would like to term the persent volume edited by Shri Manibhai Prajapati as "Patan Puran", for it embraces all relevant aspects of the place *(sthala)* called Patan. The writings such as these constitute in

important category of discourse that might be termed as *sthala vimarsha* (Discourse of Place) or *Sthala Purana*]'

'Foreword' — Dr. Avadhesh Kumar Singh

*

'તા. 16/10/2002ના 'ઉદીચ્ય' ના અંકમાં તમે નોંધેલ કચ્છ માટેની યુનિવર્સિટીની જરૂરત પરની ચર્ચાએ મારું ધ્યાન ખેંચ્યું. વિચારો બદલ તમને અભિનંદન... યુનિવર્સિટી અંગેની તમારી વાત મને સ્પર્શી ગઈ... તમારા વિચારો વાંચી આંનદ થયો. જે યુનિ.ના ગ્રંથપાલ આટલા સ્પષ્ટ વિચારો અને વાચન ધરાવે તે યુનિવર્સિટીનું અહોભાગ્ય ગણાય.'

અમદાવાદ — **આર. એસ. ત્રિવેદી**

તા. 24-10-2002 — પૂર્વ કુલપતિ, ભાવનગર યુનિવર્સિટી

*

'સંપાદકીયમાં વિગતે નિર્દેશિત એ પ્રતિભાઓનો પરિચય રસપૂર્વક શબ્દશઃ વાંચી ગયો. બંનેને માટે આદર/અહોભાવની વૃદ્ધિ થાય તે સહજ છે. બંનેની જીવન હકીકતો ખીચોખીચ અને છતાં રસક્ષતિ ન થાય, અસ્ખલિત અંતરે ઊતરતી જાય તે ઢબે આલેખાયેલ છે. એ લખાણો ખાસ હેતુ વિના પણ સાચવી રાખવા મન છે.'

દ્વારકા — **ઈશ્વર પરમાર**

તા. 8-1-2017

*

'જૈન વિશ્વકોશ'ના બીજા ભાગ અંગે તમારાં નિરીક્ષણો જોયાં. મને વિશેષ આનંદ એ થાય છે કે જેઓને આ વિશ્વકોશ મોકલું છું એમાંથી માત્ર આપની પાસેથી જ એનો પ્રતિભાવ પ્રાપ્ત થાય છે. આપની અભ્યાસનિષ્ઠા અને કાર્યનિષ્ઠા બંનેની સુવાસ એમાંથી મેળવતો રહું છું.'

અમદાવાદ — **કુમારપાળ દેસાઈ**

તા. 5-10-2017

*

'તમારી વિદ્યાસાધનાથી હું થોડોક પરિચિત હતો. ભાઈ પી. જી. પણ મને તમારી વાતો કરતા. 'સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય-વૃત્ત'નો અંક મળ્યો. તમારું લખાણ સ્પર્શી ગયું. ઉપકૃત છું. મોતીભાઈ પણ ફોન પર કહે : 'હું તમારાથી વધારે પરિચિત છું., પરંતુ મણિભાઈ જેવું સરસ ન લખી શકું.' એમને સંપાદકીય સ્પર્શી ગયું. તમારો સદ્‌ભાવ મને ભીનો કરી ગયો. બીજું શું લખું ? કુશળ ?'

ટહુકો, વડોદરું — **ગુણવંત શાહ**

12, સપ્ટેમ્બર, 2016

'આપ કેવળ અંક કે પુસ્તક સંપાદક નથી પણ વિવેચનાની આગવી દૃષ્ટિ અને શૈલી વિશેષ સંપન્ન સાહિત્ય મર્મજ્ઞ છો. આપની સંશોધનવૃત્તિ અને જિજ્ઞાસા તૃષા આપને નિત નવું-નવું જાણવા, લખવા અને પ્રયોજવા સમ્પ્રેરિત કરે છે... આપે ગ્રંથસેવાને કારકિર્દી બનાવી ન હોત તો ગુજરાતની કોઈ યુનિવર્સિટીને સંશોધનનિષ્ઠ પ્રાધ્યાપકવર્ય પ્રાપ્ત થયા હોત... લગભગ 300થી વધારે વીજાણુ તથા મુદ્રિત માધ્યમોએ મારી પીઠ થાબડી છે એનો મને આનંદ છે, પણ અભિનંદનોના એ અંબારના મૂર્ધન્ય સ્થાને આપના દ્વારા કડી સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય-વૃત્તમાં લખાયેલો અભ્યાસલેખ વિરાજિત છે. એ માટે આપનો તથા સર્વ પદાધિકારીઓનો અંતઃકરણપૂર્વક આભાર માનું છું.'

અમદાવાદ **ડૉ. ચંદ્રકાન્ત મહેતા**

તા. 31-5-21

*

'ગ્રંથસૌરભ' પુસ્તક મળ્યું. ખૂબ આનંદ થયો. તમારા સાહિત્યપ્રેમના – વિદ્યાપ્રેમના – તમારી વિદ્યાપ્રીતિના એક મજબૂત નિદર્શનરૂપ આ ગ્રંથ છે. તમારી જીવનવિધાયક દૃષ્ટિ, તમારી વિવેકશક્તિ અને તમારી રસદૃષ્ટિની રમણીય પ્રતીતિ તમારાં લખાણો કરાવે છે.'

અમદાવાદ **ચંદ્રકાન્ત શેઠ**

તા. 27-04-2005

*

'સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય–વૃત્તના પ્રથમ અંકના સંપાદકીયમાં પ્રવર્તમાન શિક્ષણ-દશાનો યથાર્થ-એક્સ-રે રજૂ કર્યો છે. શિક્ષણની સમસ્યાનું સચોટ નિદાન કર્યું છે. ને કુશળ ચિકિત્સકની જેમ યોગ્ય ઉપચાર બતાવ્યો છે...'

મહેસાણા **તુલસીભાઈ પટેલ**

તા. 30-03-2011

*

'તમારું તંત્રીપદ ઘણું વ્યવસ્થિત અને મૂલ્યલક્ષી છે એ માટે ફરી અભિનંદન... તમે અંતરના ઊંડાણથી વિચારવા ટેવાયેલા છો અને એ વિચારસૃષ્ટિને ઘણી પ્રસ્તુત, અસરકારક અને ઊંચી કક્ષાની ભાષા-અભિવ્યક્તિ દ્વારા પેશ કરો છો. એ શક્તિઓ તમે પાટણની કારકિર્દી દરમિયાન વિકસાવવા માંડેલી. તે અહીં કડી સ. વિ.માં ઘણી ઊંચાઈએ લઈ ગયા છો તેથી હું ગર્વ અનુભવું છું.'

કલોલ **ડૉ. દાઉદભાઈ એ. ઘાંચી**

તા. 16-01-2013

*

'ઉદીચ્ય' દ્વારા તમે એક એવી વિશિષ્ટ પ્રકારની સંદર્ભ સેવા આપી રહ્યા છો... આવી વિશિષ્ટ સંદર્ભ સેવા હેઠળ તમે 'ગોવર્ધનરામ વિવેચન સંદર્ભ'ની સમીક્ષાનો સમાવેશ કર્યો છે. મારા માટે એક આનંદની વાત છે, પણ એથીય વિશેષ એ જોઈને થયો કે આ સમીક્ષામાં સંદર્ભસૂચિ અંગેનો ઊંડો અભ્યાસ અને ગુણવત્તા વ્યક્ત થાય છે. 'મરાઠી વાઙ્મયસૂચિ' અને શંકર દાતેનો ઉલ્લેખ તો. ડૉ. સી. પી. શુક્લ કે ડૉ. ભોગીલાલ સાંડેસરા જેવા પ્રખર સંશોધકો જ કરતા હતા. આજની પેઢી તો એ ભવ્ય ભૂતકાળથી ભાગ્યે જ પરિચિત હોય ! પણ આજે ખબર પડી કે નવી પેઢીમાં પણ તમારા જેવા જાગરૂક ગ્રંથપાલો છે. તમારો 'રિવ્યૂ' વાંચીને મારા મગજમાં તરત જ એ વિચાર રમવા લાગ્યો કે, 'આ તો કોઈ જૂનો જોગી છે !'

અમદાવાદ — પ્રકાશ વેગડ

તા. -03-1995

*

'ગુજરાતી સાહિત્યમાં એક બિનઅધ્યાપકીય સાહિત્ય સેવી સમીક્ષકોની એક તેજસ્વી પરંપરાનું ઉજ્જ્વળ અનુસંધાન મણિભાઈ પ્રજાપતિ છે. તેની પ્રતીતિ આ 'ગ્રંથસૌરભ'માંથી પસાર થતાં થાય છે... મણિભાઈના નિર્ભીક વ્યક્તિત્વનો અને રાષ્ટ્રપ્રીતિનો પરિચય પણ અનેક લેખોમાંથી મળી રહે છે. 'ધ બ્લૅક બુક ઑફ ગુજરાત'નું આનું ભારે મોટું ઉદાહરણ છે. વાચકોને ગેરમાર્ગે દોરતાં એકપક્ષીય અવલોકનોને મણિભાઈએ વખોડ્યું છે. સમીક્ષક તરીકેનું તેમનું આ પાસું એમનું રાષ્ટ્ર પ્રત્યેનું અને બૌદ્ધિક પ્રામાણિકતાનું દ્યોતક છે. એક ગ્રંથપાલ ઉપરાંત સાહિત્ય-પદાર્થની તેમની અભિજ્ઞતા મણિભાઈ ધરાવતા હોવાને કારણે આ લેખોમાંથી માત્ર માહિતી અને જાણકારી જ નહીં પણ મર્મપૂર્ણ આલેખ-અવલોકન હોવાને કારણે વાચકને – ભાવકને વિષયનું સાચું, સૂઝભર્યું અને મર્મપૂર્ણ દૃષ્ટિબિંદુ પ્રાપ્ત થાય છે.'

'ગ્રંથસૌરભ'ની પ્રસ્તાવના — **ડૉ. બળવંત જાની**

*

'આનંદ થયો તમારા શબ્દો વાંચીને. તમે ખૂબ અભ્યાસપૂર્ણ લેખ કર્યો તેથી મને પાનો ચડ્યો. હજુ લાંબો લેખ જન્મભૂમિ પત્રોમાં પણ આપીશ. જેમાં પણ તમારા લેખને ક્રેડિટ અર્પણ કરેલ છે. તમે ખૂબ સુંદર કામ કરી રહ્યા છો. જોકે એ તમારો સ્વ-ભાવ છે એટલે ! આપણે તો બીજું શું કરી શકીએ ? લગે રહીએ... એક વિનંતી કરું ? તમારા એ લેખની jpg કે pdf મને આ email id પર મોકલી શકો તો સારું. કારણ કે મારી પાસે ઘણા મિત્રોએ તમારો લેખ માંગ્યો છે. જો તમે મોકલો તો પછી હું તે જ મોકલી દઈ શકું. પ્લીઝ.'

રાજકોટ — **ડૉ. ભદ્રાયુ વછરાજાની**

તા. 21 ડિસેમ્બર 2020

'મણિભાઈ પ્રજાપતિએ જબરું કામ કર્યું છે. 74 અંકોમાંથી પસાર થઈ, 'અનુસંધાન'ના દરેક અંગનું વૈશિષ્ટ્ય તેમણે ઉજાગર કર્યું છે. કલાકારને સાચી દાદ કલાકાર જ આપી શકે. એમ અહીં સંશોધનક્ષેત્રના એક નિષ્ઠાવાન વિદ્વાન દ્વારા 'અનુ.' ને દાદ મણિભાઈના સમીક્ષાલેખથી મળી છે.'

અનુસંધાન, 76 પૃ. 133 (જાન્યુ. 2019) — ઉપા. ભુવનચંદ્ર

*

'તમે પ્રસરાવેલી ગ્રંથસૌરભ અમારા સુધી પહોંચી મનને પ્રસન્ન કરી રહી છે. વર્ષો સુધી 'ઉદીચ્ય'માં તમે ઉત્તમ પુસ્તકો વિશે ઘણી વાર તો ઊંડે ઊતરીને લખ્યું છે...'

અમદાવાદ — ભોળાભાઈ પટેલ

તા. 28-04-2005

*

આપે મારા જીવન વિશે 17 પૃષ્ઠમાં જે હકીકત મૂકીને અહેવાલ તૈયાર કર્યો છે, તે સંપૂર્ણ વાંચી ગયો. આપની ખૂબ જ સરસ ચીવટભરી મહેનત માટે હૃદયથી અભિનંદન પાઠવું છું. આપે ઝીણામાં ઝીણી બાબતોનો સમાવેશ કર્યો છે. મારે આનાથી વિશેષ કશું જ કહેવાનું નથી. આપના આ લખાણે મારા અંતરચેતનાને વધારે પ્રજ્વલિત બનાવી છે.

તા. 21-8-2020 — ડૉ. મફતલાલ પટેલ

*

'મણિભાઈનો આ ગ્રંથ (ગ્રંથસૌરભ) એમના જીવનની સાર્થકતાની તલાશની એક નોંધપાત્ર પરિણતિ છે. મારે ઉલ્લેખ કરવો જોઈએ કે 'ગ્રંથસૌરભ'નું પ્રકાશન એ તેમની બૌદ્ધિક ચિંતા અને સજાગ ચિંતન – પ્રક્રિયાને દર્શાવતો પ્રથમ ગંથ નથી. આ પૂર્વે એમણે ડૉ. ગૌતમ પટેલના સહ સંપાદકત્વમાં 'Contribution of Gujarat to Sanskrit Literature' અને સ્વતંત્ર રીતે 'Post-Independence Sanskrit Literature : A Critical Survey' જેવા રાષ્ટ્રીય ખ્યાતિના ગ્રંથોનાં સંપાદન કરીને દેશના ખ્યાતનામ વિદ્વાનો વચ્ચે પોતાની આગવી ઉપસ્થિતિની નોંધ કરાવી ચૂક્યા છે... મણિભાઈનો આ ગ્રંથ 'ગ્રંથસૌરભ' એમના પૂર્વ ગ્રંથો કરતાં જુદો છે. આ ગ્રંથમાં જ્ઞાનના અજ્ઞાત વિશ્વમાં પ્રવેશવાનું આવાહન માત્ર જ નથી. બલકે જેમ મેં પૂર્વે નોંધ્યું છે કે તે એમના જીવનની સાર્થકતાની શોધની પ્રક્રિયાનો દસ્તાવેજી પુરાવો પણ પૂરો પાડે છે. આ ગ્રંથની રચનામાં જ્ઞાનની એમની અખંડ અને અખૂટ સાધના, કાર્ય પ્રત્યેની નિષ્ઠા તેમજ જ્ઞાનનાં એક

પછી એક ઊંચાં શિખરો સર કરતા રહેવાની વૃત્તિ જોવા મળે છે... નવા નવા ગ્રંથોના સંબંધમાં રસપ્રદ માહિતી આપવાની સાથે મણિભાઈ ઘણી વખતે વિવેચકમાંથી ખસીને સંશોધકની ભૂમિકામાં સરી જાય છે.'

'ગ્રંથસૌરભ'ની પ્રસ્તાવના — ડૉ. મહાવીરસિંહ ચૌહાણ

*

'સરસ કામ કર્યું છે તમે. આટલા વિષયોમાં આટલાં પુસ્તકોની એક લાઇબ્રેરિયન કરી શકે એવી વિગતલક્ષી ચોકસાઈવાળી ને એક રસિક અભ્યાસીની સૂઝવાળી આ સમીક્ષાઓ પુસ્તક-વાચક-સેતુ તરીકે ખરેખર નોંધપાત્ર ને ઉપયોગી છે... તમે 'પ્રત્યક્ષ'ને પણ તમારાં રુચિ-સજ્જતાનો લાભ આપો.'

વડોદરા — રમણ સોની

તા. 26-08-2002

*

'We, the Sanskritists, should thank Dr. Manibhai Prajapati (University Librarian and Head, Department of Library and Information Science, Patan) for undertaking such [Post Independence Sanskrit Literature : A Critical Study] a laudable task and achieving it so admirably. Manibhai is very worthy and scholarly librarian and cherished and cherishes a great love for Sanskrit language and literature. He has already proved his credenitals in the previous volumes. Moreover, he has also edited Bibliographic Survey of Indian Languages Manuscript Catalogues (1998) such is highly acclaimed by the indologists. Manibhai has become known to most of the Sanskritists throughout the country by his said works.

'Foreword' — Dr. Rajendra Nanavati

*

'તત્ત્વબોધ વ્યાખ્યાનમાળા'માંનું તમારું વ્યાખ્યાન મળેલ છે. વ્યાખ્યાન-નિબંધ વિદ્વત્તાપૂર્ણ, સજ્જતાપૂર્ણ ને માહિતીપૂર્ણ છે. ગમ્યું. ખૂબ પરિશ્રમ તથા વર્ષોનો અનુભવ એમાં ડોકાય છે. આ વ્યાખ્યાન કશે. પ્રકાશિત થવાનું છે ? મોકલ્યું છે ? ન મોકલ્યું હોય તો હું 'અનુસંધાન'માં તે છાપી શકું ? જણાવશો તો આનંદ થશે.'

વરમાણ, — શી.

તા. 09-04-2011 — (વિજયશીલચંદ્રસૂરિજી મહારાજ)

શ્રી મણિભાઈ પ્રજાપતિ એક વિદ્વાન તો છે જ, ઉપરાંત વિદ્યાનું કાર્ય ક્યાંય પણ થતું હોય તો તેમાં રસપૂર્વક સહયોગ કરવાનું વિદ્યાવ્યસન પણ તેમને છે. અમે તેમને સૂચવ્યું કે 'અનુસન્ધાન'ના 74 અંકોને અવલોકીને એક સરસ પરિચયાત્મક આલેખ લખી આપો. તેમણે તરત તે સૂચના સ્વીકારી અને એક વિશદ આલેખ આપ્યો છે, જે આ અંકને મૂલ્યવાન બનાવે છે. અસ્તુ.

('અનુસન્ધાન' 75.1 પૃ. 7) શી.

*

Many thanks for your article of *FGS Traimasik.* It is so insightful, comprehensive and well written, that it was a delight to read it and an honour for us all here at Farbas Sabha. I just now came back from Mumbai early morning and read your warm and clear article. And the entire issue of *Sarva Vishva Vidyalaya Vrutta.*

7 January, 2017 **Sitanshu**

અગ્રણી ગ્રંથાલયવિદ અને સચેત સૂચિકાર મણિભાઈ પ્રજાપતિએ, ઘણાં શહેરોના ઘણાં ગ્રંથાલયોની એમની આજીવન ચાલતી યાત્રાના એક ફળ સમી. પ્રેમાનંદના અને એમને વિશેની વિવેચનાનાં મહત્ત્વનાં સંપાદનો – પુસ્તકોની ગ્રંથસૂચિ રચી આપી છે. સાચે જ ગુજરાતને છાજે એવા ગ્રંથાલય અને ગુજરાતી સાહિત્યવિદ્યાનો ઊંડાણ આપે એવી સૂચિવિદ્યા અંગેની એમની ઊંડી લગનીમાંથી આવતી એક નોંધ પણ સંપડાવી છે. પ્રેમાનંદપ્રદેશમાં આગળ ઘણા પ્રવાસો કરવાના માર્ગ દર્શાવતી એ સૂચિ અને એ લેખ વિના આ ગ્રંથ અધૂરો રહેત.'

કવિવર પ્રેમાનંદ ગૌરવગ્રંથ (2019), પૃ. 28. **સિતાંશુ યશશ્ચંદ્ર**

* * *

સાહિત્યક્ષેત્રમાં ધીખતી વિવેચનપ્રવૃત્તિ ચાલતી હોય તો અવલોકનોની ઊણપ તો ન જ વરતાવી જોઈએ. બધાં અવલોકનો પાછળથી ગ્રંથસ્થ કરવાનાં ન હોય, કેમ કે કેટલાંક ટૂંકાં અને કયારેક અછડતાં પણ હોવાનાં (દા.ત. બી.બી.સી.ના 'લિસનર'નાં ટૂંકાં પણ માર્મિકઅવલોકનો). આપણે ત્યાં ગ્રંથસ્થ થતાં હોય છે એ આ વિષયમાં આપણી આરંભદશાને આભારી છે. પણ કેટલાંક અવલોકન તો જરૂર એવાં હોય જે સો વરસે પણ વાસી ન થાય. 'ન્યૂયોર્ક ટાઈમ્સ'ની સાહિત્યપૂર્તિના શતાબ્દી અંકમાં એણે સો વરસની યાત્રામાં પુસ્તકોની સમીક્ષાઓ કરેલી તેમાંથી પુનર્મુદ્રિત કરવામાં આવી હતી.... અવલોકન લખવાં સહેલ નથી. વિવેચન સિદ્ધાન્ત સીધા આપવાને બદલે, અવલોકનમાં એનો વિનિયોગ કરવાનો રહે છે.... એક અવલોકન એટલે અઠવાડિયાનો અર્ક, કયારેક કોઈ અધ્યાપકની એક આખી વેકેશનનો.

ઉમાશંકર જોશી (પ્રતિશબ્દ)

*

કેટલાંક વિવેચનો ખરેખર આપણને જીતી લેનારાં હોય છે. તે પણ આપણને સર્જનના જેવો આનંદ આપે છે. તેનું કારણ વિવેચકનો ઉત્સાહ કે મુગ્ધતા નહિ પરંતુ જે કૌશલ્યથી તેણે કૃતિનું સૌન્દર્ય પ્રગટ કરી આપ્યું હોય તે છે.... જે વિવેચન વાચકમાં કેવળ ક્ષોભ મૂકી જાય, તેનામાં કોઈ રાગનું કે દ્વેષનું સિંચન કરવા પ્રયત્ન કરતું લાગે તેમાં કંઈક તત્ત્વતઃની વિકૃતિ હોય છે. સર્વગ્રાહી વિવેચક વસ્તુઓનો ઊહ અને અપોહ કરે છે, સાચું અને ખોટું, શુદ્ધ અને વિકૃત જૂદું તારવે છે. એમ તેને કરવું પડે છે; તથાપિ એ સર્વને અંતે તે સમન્વયની કે સર્વ અંશોને આલોકિત કરતી પ્રકાશની ભૂમિમાં લઈ ગયા વગર રહેતું નથી. અને એ સ્થિતિમાં પહોંચી મનુષ્યનું ચિત્ત એક મધુર તેજસ્વી સૌમ્ય અને શાંત ભાવ અનુભવે છે.

સુંદરમ્ (સાહિત્યચિંતન)

અમદાવાદ ભણવા માટે આવ્યો તે પહેલાં ઈડરમાં જેટલાં પુસ્તકોના સંબંધમાં આવેલો તેમાં સૌથી આકર્ષક મારે મન કોઈ પુસ્તક હોય તો તે હેડમાસ્તરના ટેબલ પર પડી રહેતું એન. એમ. ત્રિપાઠી કં. નું વિસ્તૃત સૂચિપત્ર. એ પુસ્તક મારે માટે જાદુઈ ખજાનારૂપ હતું..... જ્યારે પણ અમદાવાદ જવાની તક મળે ત્યારે ગજવામાં દસ રૂપિયા હોય તો દસનાં, પાંચ હોય તો પાંચનાં કયાં કયાં પુસ્તકો લેવાં તેની યાદીઓ સાથે તૈયાર રહેતો.

ઉમાશંકર જોશી

*

To study bibliography is not to study a dead subject. It is alive and it keeps on growing. It is all about the very stuff on which the civilization rests. Fredson Bowes has said 'what librarians need.. is love of knowledge, not love of books.' The students of Bibliography will know that the two can go together.

Derek Williamson

*

Bibliography is an art and also a science. The art is that of recording books, the science, necessary to it, is that of the making of books and of their extent record.

Arundell Esdaile